

1. - 004255
015 - 004255
Ім. №

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий Комуніст

ІМ. ДІДЧИЖЕВСЬКОГО

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 6 грудня
1939 року

№ 8 (4035).

СУБОТА

18

ЛЮТОГО
1989 р.

Ціна 8 коп.

23 ЛЮТОГО — ДЕНЬ РАДЯНСЬКОЇ
АРМІЇ І ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКОГО
ФЛОТУ. ТЕМАТИЧНА СТОРІНКА
«ВІТЧИЗНА» — СЬОМА ПОЛОСА.

Асоціація молодих керівників: якій їй бути!
Не інтригуючи заради інтриги, запрошуємо пере-
горнути сторінку...

3

«Ми повинні таких людей оберігати, а не читати
плітки...». Автор листа до «МК» вважала навпаки—
що від таких людей слід оберігати суспільство...

9

УШУ:
ДРУКУВАТИМЕМО!

10

«Говорити, що
всі діти однако-
вою мірою цікав-
ляться літерату-
рою і мистецт-
вом — брати гріх
на душу. Біль-
шості все одно,
що Шевченко, що
Леся Українка.

Але є й такі, кот-
рі зустрічають ме-
не питаннями, де
дістати Ліну Кос-
тенко або «Третю
роту» В. Сосю-
ри...» — ВОСЬ-
МА ПОЛОСА.

ЯНОНО

ВПЕРШЕ У НАШОМУ МІСТІ!

Доброїший концерт за участю народного артиста УРСР, провідного актора
Київського академічного українського драмтеатру імені І. Я. Франка Богдана
СТУПКИ (на фото).

Разом з ним у гостях у кіровоградців — народна артистка республіки Лариса
ХОРОЛЕЦЬ, заслужені артисти УРСР Богдан БЕНЮК, Михайло КРАМАР, Ві-
талій РОСТАЛЬНИЙ, Анатолій ХОСТИКОЄВ та інші. Кошти від концерту підуть
на спорудження пам'ятника корифеям українського професійного театру
(рахунок 0007092505 в ОНЕРУ об'єднання банків міста Кіровограда, МФО
320293).

Концерт відбудеться 25 лютого о 19 годині в приміщенні обласного музично-
драматичного театру імені М. Я. Кропивницького.

Ця користь обіцяє лихо!

ТОЧКА ЗОРУ

Шановна редакціє!

Прочитав у вашій газеті за 28 січня ц. р.
публікацію «АЕС нам потрібні!» і здиву-
вався легковажності та неграмотності в
питаннях атомної енергетики студента
Ю. Голуба. Для того, щоб говорити про
безпеку АЕС, треба добре знати не
лише їх, а й сучасне життя в усіх його
аспектах та самих людей.

Я — інженер-атомщик, пропрацював
немало часу на АЕС і маю право тверди-
ти, що кожна така станція — чудовисько,
яке хоч і скорилося людині, та постійно
прагне «звільнитися» від її опіки. Атомна
електростанція — надзвичайно складний
комплекс. Безліч приладів, механізмів,
агрегатів, кожен з яких може (з певною
ймовірністю) відмовити. Якщо ж ці ймо-
вірності скласти, то на великому проміж-
ку часу ймовірність відмови усієї системи
виявиться немалою.

Керує цією системою людина. При цьо-
му вона повинна працювати як обчислю-
вальна машина на японській електроніці;
необхідністю є неухильне підвищення
рівня її знань, постійні тренування тощо.
Все це нормальному чоловікові витрима-
ти не просто, тому завжди існує небезпе-
ка зриву. Тільки от питання: як вирачува-
ти її ймовірність?

Враховуючи те, що Україна, як кажуть,
одна із житниць країни, будувати АЕС у
нашому родючому краї — злочин. Наша

біда в тому, що багато хто з нас не має
чіткої громадянської позиції, не вміє
реалізувати своїх прав, змінювати наше
життя на краще. Особисто я вважаю, що
в будівництві атомних електростанцій на
Україні немає ніякої внутрішньої необхід-
ності. Експорт електроенергії за кордон—
ось, гадаю, основна причина, яка змушує
Мінатоменерго добиватися дальшого роз-
ширення своїх об'єктів у нашій республі-
ці. На мою думку, набагато розумніше
було б експортувати за кордон не елек-
троенергію, а самі АЕС.

Я маю підстави вважати атомні електро-
станції ворогами усього живого. Користь,
яку вони приносять, може в одну мить
обернутися непоправними втратами і для
кожної людини зокрема, і для народу в
цілому. Один Чорнобиль завдав стільки
страждань, що годі й уявити людям, які
не стикнулися з цією трагедією безпосе-
редньо. Тому я певен, що обов'язок кож-
ної чесної людини сьогодні — це бороть-
ба проти АЕС, за негайне припинення
дальшого їх будівництва на Україні.

Звичайно, цього листа ви не надрукує-
те. Але я дуже хотів, щоб його прочитали
студент Ю. Голуб та інші й усвідомили, в
якому небезпечно крихкому світі ми жи-
вемо. Уберегти його від катастрофи змо-
жемо тільки всі разом, об'єднавши свої
сили і розум.

А. АРТЕМЕНКО.

м. Олександрія.

ХРОНІКА ПОДІЙ

Путівку у виробництво новим біопрепаратам дала провідний мікробіолог обласної виробничої лабораторії біологічного захисту рослин Валентина Василівна ПАРАХОНЬКО. Під її керівництвом тут освоєно технологію розмноження маточного матеріалу декількох видів бактеріальних та грибкових засобів, а нині ведеться підготовка до розширення асортименту — випуску триходерміна, фітосейюса та інших засобів. Це забезпечить тепличне господарство області повним комплексом біологічного захисту рослин.

Валентина Василівна досконало вивчила всі стадії біологічного механізму й очолила службу якості, яка гарантуватиме застосування виключно високоактивних біоматеріалів та здійснюватиме й далі контроль за чистотою колоній.

Фото І. ДЕМЧУКА.

АНОНС

Чергове заняття молодіжної літературної студії «Сівач» відбудеться 22 лютого в приміщенні редакції «Кіровоградська правда».

Початок о 18-й годині.

КОРОТКО

Комітет молодіжних організацій Кіровоградської області оголошує конкурс на заміщення вакантних посад РЕФЕРЕНТА ПО ЗАРУБІЖНИХ ЗВ'ЯЗКАХ (обов'язкове знання декількох іноземних мов) та РЕФЕРЕНТА З ПИТАНЬ КОМЕРЦІЇ.

Бажаючі можуть звертатися в КМО області за адресою: 316050, м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 41, або по телефону 4-73-52.

15 лютого на кладовищі, де поховані воїни-інтернаціоналісти, з'явилися живі квіти. Принесли їх колисьні «афганці», нині студенти Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна одразу після мітингу, який відбувся того дня і був присвячений виведенню радянських військ з Афганістану. Мітинг організували і провели студенти вузу, які самі пройшли афганську війну. Хвилюючі мовчання усі присутні вшанували пам'ять тих, хто не повернувся живим.

2

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

18 лютого 1989 року

УВАГА! УВАГА! УВАГА!

У зв'язку з комплексним вирішенням житлової програми в місті Кіровограді і нарощенням потужностей домобудівного комбінату **КІРОВОГРАДСЬКИЙ МІСЬКОМ КОМСОМЛУ** терміново проводить направлення робітників за комсомольськими

путівками на **КІРОВОГРАДСЬКИЙ ДОМОБУДІВНИЙ КОМБІНАТ** за спеціальностями, які передбачає штатний розпис 1989 року.

УМОВИ:

1. Всім, хто прибув (одиночним), надається місце в гуртожитку з пропискою в м. Кіровограді.

2. Адміністрація зобов'язується тим, хто поштував на роботу, якщо він сімейний, до 1990 року надати малосімейний гуртожиток. Протягом семи років, тобто до 1995 року включно, забезпечити квартирою згідно загальної черги.

3. Працівник, котрий укладе договір, повинен відпрацювати на ДБК протягом 10 років.

Звертатися в Кіровоградський міський комсомолу.

Адреса: провулок Центральний, 1.

Телефони 4-98-53, 4-95-36.

Кіровоградський міський комсомол України просить адміністрацію підприємств, партійні і комсомольські комітети сприяти направленням на домобудівний комбінат своїх кращих представників.

КЛУБ СТАТУЄ В СЕЗОН

Перше в нинішньому році засідання клубу любителів футболу команди майстрів «Зірка», яке відбулося минулої неділі на центральному стадіоні Кіровограда, зібрало далеко не всіх бажаних. Першопричиною цього став минулий сезон, коли клуб існував лише фактично, втрачаючи свій авторитет.

— Коли буде розроблено статус КЛФ?

— Пропонуємо вивести з його ради тих, хто шкодить клубові!

— Чи буде у нас своє приміщення?

Були питання, були пропозиції. По створенню фотосекції та гуртка футболістів, проведенню зустрічей з тренерами і гравцями «Зірки», виїздах на

матчі улюбленої команди в інші міста.

Клуб любителів футболу в Кіровограді існувати не міг і вже через два тижні його перші члени отримали членські квитки.

С. МАКСИМОВ.

ДІЛОВІ ІГРИ КОМСОМОЛЬЦІВ

В Запорізькій зональній комсомольській школі завершилась курсова підготовка слухачів сьомого потоку — секретарів комітетів комсомолу середніх професійно-технічних училищ семи областей України. Слухачі вивчали питання перебудови системи народної освіти і професійної підготовки, питання дальшої демократизації радянського суспільства і завдання підвищення ефективності роботи комсомольських організацій.

Особливу увагу було приділено глибокому вивченню матеріалів Всесоюзного з'їзду працівників народної освіти, завдань докорінного поліпшення професійної підготовки спеціалістів народного господарства, визначенню шляхів участі комсомольських організацій СПТУ в перебудові системи професійно-технічної освіти. Заняття проходили в формі диспутів, бесід, зустрічей за «круглим столом», ділових ігор тощо.

Слухачі взяли участь в зустрічі з виїзною редакцією журналу «Человек и закон».

Відбулися виїзні заняття в СПТУ №27, 22, 38 м. Запоріжжя.

В роботі курсів взяли участь відповідальні працівники Запорізького обкому Компартії України, обкому ЛКСМУ, народної освіти, викладачі вузів міста.

За підсумками навчання слухачі склали екзамен.

БОРотьбу ПРОДОВЖАТЬ ДВОЄ

Складне завдання зараз у виборців — визначити найдостойніших кандидатів у народні депутати СРСР, тих, хто продовжить боротьбу за право представляти земляків у найвищому органі державної влади. Це підтверджують окремий передвиборні збори, які відбуваються нині.

Кому з чотирьох кандидатів віддати перевагу? Знатному хліборобові?

Доярці? А може молодому робітникові? Літератору? Ось перед такою дилемою стояли минулого тижня учасники передвиборних зборів по Кіровоградському національно-територіальному виборчому округу № 48. Вони вислухали передвиборні платформи кандидатів — ланкового механізованої ланки по вирощуванню цукрових буряків з кол-

госпу імені Леніна Устинівського району А. П. ГОРБЕНКА, доярки з колгоспу «Дружба» Голованівського району В. О. ЄПІШЕВОЇ, відповідально-го секретаря обласної організації Спілки письменників України, доцента кафедри української літератури Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна В. Є. ПАНЧЕНКА і бригадира електрозварників заводу

«Буддеталь» виробничого об'єднання «Дніпроенергобудпром» зі Світловодська П. П. ТКАЧА. Багато в чому програми кандидатів були схожими: порушували проблеми сучасного села, охорони навколишнього середовища, медицини та освіти, підвищення добробуту людей.

Потім перед учасниками зборів виступили до-

вірені особи кандидатів із колективів, що їх висунули, претенденти відповіли на численні запитання.

За підсумками голосування до реєстрації кандидатів в народні депутати країни по Кіровоградському національно-територіальному виборчому округу № 48 представлені **Анатолій Павлович ГОРБЕНКО** і **Павло Павлович ТКАЧ**.

У ДОБРУ ПУТЬ «РЕКЛАМНИЙ ВІСНИК»

Минулого тижня побачив світ перший номер рекламного додатку до тижневика «Молодий комунар» — «Рекламний вісник» — реальний продукт перебудови економіки. Бо без вміло налагодженого обміну інформацією сьогодні ефективне господарювання неможливе.

Разом з журналістами «Молодого комунара» над «Рекламним вісником» працюють представники Кіровоградського центру НТТМ «Ефект» — госпрозрахункової, самостійної організації, яка виконує замовлення з технічних розробок для підприємств на основі господарських договорів.

Газета виходить щомісяця. «Рекламний вісник» — це вичерпна інформація про попит на сировину, матеріали, неліквіди, які є на підприємствах області. Це також реклама нової продукції, ознайомлення з новинками в організації праці тощо. Серед тих, хто першим відгукнувся на запропоновані послуги «Рекламного вісника», кіровоградські ВО «Червона зірка», завод «Гідросила», ремонтно-механічний завод імені Таратута, олександрійські заводи

ПТУ та електромеханічний, численні організації та кооперативи. Сьогодні реклама необхідна, як ніколи.

Тож чекаємо замовлень.

Наші телефони: в редакції «Молодого комунара» — 4-64-21; в центрі НТТМ «Ефект» — 2-28-48; 2-28-17; 2-28-57; 2-28-35; 2-28-39.

КОРОТКО

У січні цього року прийнято постанову президії Укрпрофради, бюро ЦК ЛКСМ України, колегії Міністерства народної освіти УРСР «Про підсумки республіканського огляду по організації відпочинку дітей і підлітків під час канікул у 1988 році». За підсумками огляду наша область стала переможцем

у виконанні планових завдань по оздоровленню дітей і підлітків, за активну роботу по розвитку мережі піонерських та оздоровчих таборів. Область нагороджено перехідними Червоними прапорами Укрпрофради, ЦК ЛКСМУ і Міністерства народної освіти та грошовою премією.

* * *

16—17 лютого в Кіровограді проходив І обласний зліт пошукових загонів експедиції «ЛІТОПИС ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНАНОЇ». З усіх районів нашої області з'їхалися пошуковці, щоб по-дискутувати, обговорити наболілі проблеми, поділитися досвідом роботи. На зльоті було створено й координаційну раду експедиції. Донладніше про цю зустріч читайте в наступних номерах «Молодого комунара».

«ЗІРКУ» ПОПОВНИЛИ «ЗІРКИ»?

Як відомо, недавно футболісти кіровоградської «Зірки» перебували на тренувальному зборі в м. Світловодську. Наш позаштатний кореспондент І. КАРАНТ зустрівся з головним тренером команди Іштваном Шандором і попросив його відповісти на ряд запитань.

КОР.: Торішнє завдання по створенню беззадатного колективу виконати не вдалося...

І. ШАНДОР: На жаль. Але минулий рік навіть пішов нам на користь. Тепер чітко окреслилось коло проблем, які треба негайно вирішувати. Одна з них — склад команди. Кістковий колектив ми зберегли. Відпустили Сергія Улицького та Бориса Абрамова, подав заяву Ярослав Бобиліак.

Усі інші відомі болільникам гравці до тренувань приступили наприкінці минулого року. Кожному були дані індивідуальні завдання, в цілому спрямовані на поліпшення фізичних кондицій. Це знадобиться на марафонській дистанції чемпіонату-89.

КОР.: А хто поповнив «Зірку»?

І. ШАНДОР: Запросили майстра спорту, колишнього гравця «Дніпра» Андрія Ділая. Звідти ж повернувся в «Зірку» і Сергій Шелест. У складі команди — Володимир Трубинов з павлоградського «Шахтаря». Приступили до тренувань футболіст з м. Чорнобоя Черкаської області Іван Дошкар. Виявив бажання (за умови, якщо не буде досягнуто

угоди про укладання ним контракту з одним із грецьких клубів) грати за «Зірку» колишній гравець киявського «Динамо» та збірної СРСР майстер спорту міжнародного класу Олександр Хапсаліс. З горлівського «Шахтаря» запрошено голкіпера Олега Самсоненка. Після служби в армії повернувся в «Зірку» Олександр Михайленко та Микола Шевченко.

Крім цього, на тренувальних зборах перебувають і кілька молодих гравців — випускники Кіровоградської ДЮСШор. Кому з них вдасться закріпитись в «Зірці» — поки що судити не берусь.

КОР.: Яку мету переслідував світловодський етап підготовки?

І. ШАНДОР: Цей етап — базовий по закладанню міцного фундаменту фізичної підготовки. У зв'язку з тим, що першість СРСР розпочнеться вже в середині березня, ми зумисне інтенсифікуємо процес занять, приділяючи належну увагу техніці володіння м'ячем.

Опісля усього етапу підготовки до сезону-89 (перебування в Криму, Болгарії, Закарпатті) остаточно визначиться стартовий склад команди. Двері до нього не зачинені нікому. Колишні заслуги? За них спасибі, але ми дивимось в майбутнє.

КОР.: Кілька слів про календар і завдання «Зірки»...

І. ШАНДОР: Сезон триватиме до кінця жовтня. Перші календарні зустрі-

чі проводимо на виїзді. Суперники серйозні — минулорічний чемпіон — чернівецьке «Буковина», ужгородське «Закарпаття» та «Прикарпаття» (Івано-Франківськ).

У нинішньої першості СРСР у другій лізі є суттєва особливість: треба будь-що потрапити в десятку, аби виступати в наступного року в буферній (проміжній) лізі. Завдання нелегке. Недарма готують до сезону наполегливо, серйозно. Хотілося б, щоб болільник не обходив нас увагою, адже переповнені трибуни додають бадьорості, доброго настрою, а головне — підвищують відповідальність за гру і результат. Тоді нам, звісно, не буде резону спекулювати на...

ОБІЙДЕМОСЯ БЕЗ ВКАЗІВОК

У розмові, яка відбулася за «круглим столом», беруть участь: Олександр КОТОВ — секретар обкому комсомолу; Віктор БОЛГАРИН — старший інструктор політвідділу УВС Кіровоградського обласного комітету, Тамара МАЛКОВА — секретар комітету комсомолу колгоспу «40 років Жовтня» Вільшанського району; Юрій КОЖУМЯКА — заступник головного метролога Світловодського комбінату твердих сплавів і тугоплавких металів ім. В. І. Леніна; Анатолій ПАТОКА — перший секретар Світловодського міського комсомолу; Богдан ЄДИНАК — секретар комітету комсомолу шахти «Новомиргородська» Новомиргородського району; Олег КОВАЛЕНКО — вчитель Онуфріївської СШ.

О. КОТОВ: Особисто мене ще декілька років ображало таке: перелопатити кипи паперів, понаписувати десятки довідок, з'їздити у ряд першочергових, а тобі в очі — бюрократ. Тепер по-іншому. Відчуваю це по собі. Хочеться, щоб кожен висловився відверто й сьогодні.

Ю. КОЖУМЯКА: Здавна повелося: що у «верхах» планують, на «низах» мають це сприймати як настанови і — посилює перед нами завдання чи ні — мусиш виконувати. Коли ж відрепортуєш, що вказівку виконав, — вважай, що на якомусь засіданні тебе і по голівці поглядять.

Те, що надходить «зверху», часто не виконуємо. Тихше мишей сидимо, щоб чого доброго, не полаяли.

Завважу, що тепер працювати у міських обкомів райкомів комсомолу значно легше: цінують ініціативу.

Т. МАЛКОВА: Гарно ти, Юрію, говориш. Але ж це все теорія...

Ю. КОЖУМЯКА: Можу і про практику. Створили ми в Світловодську молодіжне об'єднання «Пул» — на сьогодні маємо чимало невирішених питань з відеофільмами, організацією художньої самодіяльності. Тут би й допомогло бюро обкому згодилася.

В. БОЛГАРИН: Яка саме?

А. ПАТОКА: За Юрія відповім я: не словесна допомога. Нас закидали різними рекомендаціями й методичною літературою, але вони не вирішують туликові ситуації. Скажемо, треба нам відеоманітофон придбати. Для чого тут поради, як це зробити? Це й самі знаємо. Варто мати так званий банк інформації: звернувся я з даним проханням, а нам вже й повідомляють, де і який відеоманітофон можемо придбати.

Б. ЄДИНАК: Раніше ми не чули про молодіжну політику як таку. Після XX з'їзду ВЛКСМ про неї заговорили на повний голос. Хочеться, щоб члени бюро на пленумі розповіли про те, як молодь повинна заробляти гроші.

У нас діє спортклуб. В основному там займаються підлітки. От коштів для його обладнання у нас немає. Хочеться бачити допомогу бюро обкому комсомолу в налагодженні міцніших стосунків з військоматами.

О. КОТОВ: Хоч тут уже й звучали критичні зауваження щодо поради, але я такої думки — розумна порада інколи вирішує справу...

О. КОВАЛЕНКО: Ти, Олександр, саме хочеш дати розумну пораду?

О. КОТОВ: Принаймні слухну. Створюються

зараз на багатьох підприємствах, організаціях, у колгоспах фонди молоді. Заробля гроші — маєш їх. І знаєш, що це твої, комсомольські. За досвідом можна звернутися до світловодців. Вони одні з перших започаткували цю справу.

А. ПАТОКА: У Світловодську в нас ті ж самі проблеми з коштами. Часто фонди молоді створюються з суми, яку виділяє рада трудового колективу. Ми ж спрямовуємо спільно, що то лише початковий внесок. Решту треба заробляти самим комсомольцям.

Т. МАЛКОВА: У нашої спільчанської організації кошти є. У разі чого допомагає правління колгоспу. От я б попросила звернути увагу бюро обкому комсомолу на таке: як же краще витрачати кошти сільській молоді?

Тут мені можуть підказати, що й вечорів варто більше проводити і подорожувати частіше. Це зрозуміло, але скоро такі заходи набриднуть.

Ось на 6,5 тисячі карбованців придбали музичних інструментів. А ще наші комсомольці подали заяву правлінню господарства, щоб щомісяця доплачувати до пенсії колишнього воїна-інтернаціоналіста, який з Афганістана повернувся інвалідом, 100 карбованців. Наша спільчанська організація буде допомагати йому як морально, так і матеріально.

Ю. КОЖУМЯКА: Кома, як не бюро обкому комсомолу треба займатися роботою з молодими депутатами? Чому? Хоча б тому, що члени бюро, як ніхто, мали б направляти роботу депутатів, стати їх компетентними порадиниками.

О. КОТОВ: Згоден з пропозицією Юрія. Ще багато молодих депутатів сільських, районних, міських Рад не знають своїх прав і часто буває, що віддають свої голоси за розроблені комсомом, без їхньої участі, пункти... Немає в нас в області і Будинку молоді. Брейкери, рокери похвалилися по підвалах. Витягти їх звідти члени бюро обкому комсомолу ще не встигли. Поясню чому. Ні, бажання в нас є і працюємо в цьому плані немало. Хочеться однак, щоб кожен з комсомольських працівників вносив свої пропозиції, щоб сам йшов до нас, викладав свою принципову позицію. Таких прикладів я поки що можу назвати дуже мало.

В. БОЛГАРИН: Кожен з вас порушив питання виховання. Є, кажете, спортивні комплекси, намагаємося «втягнути» з підвалів підлітків. Та то коштів нема, то не можемо провести якийсь захід. Тим часом, поки ми б'ємося над вирішенням своїх проблем, злочинність в області серед неповнолітніх за 1988 рік у порівнянні з минулим зростає.

Члени бюро так чи інакше знайомилися, навіть розробляли з співробітниками внутрішніх справ план спільної роботи. Тут я підтримую товаришів, котрі говорили, що плодити різні папірці, без сумніву — і розумні, в обкомі вміють. А прослідкувати, як помічене виконується, а ще краще — проаналізувати, чому не виконується — цього нема.

О. КОТОВ: Яка твоя думка, Вікторе, чому не виконуються деякі рішення бюро обкому комсомолу? Підкажи, як же зробити так, щоб вони втілювалися у життя?

В. БОЛГАРИН: Потрібен чіткий контроль. Останнім часом ми почали багато говорити

про те, що раніше все робилося силовими методами, залякуваннями, погрозами. Ось тут і приплюсували до перелічених і непотрібних дійсно методів контроль. Я пропоную: бюро обкому слід постійно, з виїздом на місця, з участю у запланованих заходах здійснювати контроль.

Б. ЄДИНАК: Часто райкоми чи міськкоми не виконують непотрібні рішення і за це їм перепадає від обкому комсомолу. От коли б добре поспитати за невиконану роботу, про яку говорив Віктор! Бо ж отак довідкаємося на пізніше, що правопорушники робитимуть погоду серед молоді.

В. БОЛГАРИН: Пропоную дане питання заслухати на одному з найближчих бюро.

О. КОВАЛЕНКО: Перш ніж заслухати, варто добре його підготувати. І обов'язково розглянути роботу ДНД, ОКЗД. У багатьох районах все це, як мовиться, в загоні.

В. БОЛГАРИН: Минулого літа вперше на Україні з ініціативи молодих працівників УВС Кіровоградського обласного комітету проводився зліт воїнів-інтернаціоналістів, які працюють в управлінні внутрішніх справ. З обкому комсомолу на цій зустрічі не було нікого. А ці ж хлопці в районах користуються високим авторитетом.

Приміром, Микола Кінішенко з Петрового. Згуртував же навколо себе з тридцять хлопців. Займаються спортом, проводять змагання. Недавно їздили на екскурсію в Кривий Ріг. Отакую роботу, її досвід, повірте, варто пропагувати. І, в першу чергу, — працівникам обкому комсомолу, а тим паче членам бюро.

О. КОВАЛЕНКО: У себе ми разом з «Молодим комунаром» організували цікаву акцію — кінний похід історичними місцями, пов'язаними з переможною битвою війська Б. Хмельницького. У поході взяли участь хлопці місцевої десятирічки. З 1985 по 1988 рік у нас діяв, якщо так можна назвати, історичний гурток моделювання. Робили моделі вітряків, старих хатинок, церков. Думаю, в травні цього року знову вирушимо в похід, який матиме і інтернаціональне спрямування.

О. КОТОВ: Справа, звичайно, потрібна і корисна. Молодь нині дуже відірвана від своїх предків. Такі походи, думаю, зближать нас зі своїм історичним минулим.

Скажи, Олег, а що ти запропонуєш бюро обкому комсомолу в цьому плані?

О. КОВАЛЕНКО: У таких випадках могли б взяти участь і представники інших районів, а не тільки Онуфріївського. Думаю, про ці походи повинні знати члени бюро, вони б їх могли й організувати в обласному масштабі.

Розмову за «круглим столом» записав
Ю. ДЖЕРЕЛЬНИЙ.

ВІД РЕДАКЦІЇ: Чи вдався цей «круглий стіл», судити вам, шановні читачі. Зрештою, думки, погляди про роботу членів бюро обкому комсомолу можуть бути різними. Кожен з вас може висловити свою думку з приводу даної розмови. Можливо, запропонуєте щось своє з цього приводу! Пишіть. Чекаємо листів.

КОМСО-
МОЛЬСЬКА
ПЛАНІРКА

НА ТРИБУНУ
ПЛЕНУМУ
ОБКОМУ
КОМСОМОЛУ

«Раніше ми не чули про молодіжну політику як таку. Після XX з'їзду ВЛКСМ про неї заговорили на повний голос. Хочеться, щоб члени бюро на пленумі розповіли про те, як молодь повинна заробляти гроші».

РЕЗОНАНС

3

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

18 лютого 1989 року

«ЖИВУЧЕ ПЛЕМ'Я — «НЕСУНИ»

10 грудня 1987 року під таким заголовком у «Молодому комунарі» з'явився критичний матеріал про тих, хто полює на проєкти через прохідну свого підприємства чи то вощиків, промисловий шмат м'яса, чи ковбасу, не цурається й вершків з сирками. Все це відбувалося на кіровоградських птахокмбінаті, м'ясокомбінаті, м'ясомолокозаводі. Редакція отримала відповіді за підписами керівників цих підприємств.

З Кіровоградського птахокмбінату директор М. А. ЛАВРЕНЧУК, секретар парторганізації П. Ф. БАРАНЕНКО та голова профкому В. В. ДЕРЕВ'ЯНКО повідомляють: «Після публікації на птахокмбінаті партійною, профспілковою організаціями й адміністрацією проведена така робота:

1. Газетний виступ обговорено на відкритих партійних зборах, на які були запрошені начальники цехів і старші майстри, начальники служб і відділів, члени профкому і профгрупорги.

Критика газети визнана правильною.

2. Зміст газетного виступу також обговорювався на зборах трудових колективів виробничих цехів і допоміжних дільниць.

3. У виробничих цехах організовано щоденне чергування постів за здійснення контролю по збереженню соціалістичної власності і огляду робітників після закінчення ними робочої зміни.

4. Особи, які вчинили крадіжку м'ясної продукції, притягнуті до відповідальності народним судом

Кіровського району, позбавлені премії і тринадцятої зарплати за 1988 рік.

5. Проводиться щоденна роз'яснювальна робота серед працівників підприємства з питань відповідальності за крадіжки соціалістичної власності і недопущення подібних порушень у майбутньому.

Відповідь з Кіровоградського м'ясокомбінату підписали директор В. П. ШИШКОВСЬКИЙ, секретар парторганізації Н. Є. ЧИСТЯКОВА, голова профкому Л. О. БУЯНОВСЬКА. У ній йдеться, що О. К. Чепурова, котра була затримана членами рейдової бригади, понесла матеріальне і моральне покарання. Її вчинок обговорено на загальних зборах колективу, їй оголошено догану, позбавлено преміальних і тринадцятої зарплати, оштрафовано на 60 карбованців.

Начальнику цеху В. І. Мішину за недостатню виховну роботу оголошено догану. З начальниками цехів, майстрами проведено нараду про забезпечення збереження соціалістичної власності. Організовано чергування членів спеціальних груп ДНД на прохідній.

З контролером Л. І. Виходець провів розмову інспектор по кадрах і режиму В. І. Шаманський про більш добросовісне виконання своїх службових обов'язків. Їм суворо вказано на недопустимість подібних випадків.

За підписом директора Кіровоградського м'ясомолокозаводу Б. У. СЛОБОДЯНА надійшла від-

повідь такого змісту:

«Матеріали про дрібну крадіжку будівельника О. А. Буга направлені в кооператив «Уренгой» для вжиття заходів. Майстрам О. В. Фурмановій і М. В. Кіліченко на спільному засіданні профкому і адміністрації оголошено догани (протокол № 38 від 22.12.88 р.). Наказом по заводу М. В. Кіліченко переведена на менш оплачувану роботу, О. В. Фурманову позбавлено премії за грудень 1988 року. Обидві порушні дисципліни будуть позбавлені винагороди за результатами 1988 року».

ВІД КОРЕСПОНДЕНТА: Як бачимо «заходів вжито»... Три відповіді як дві краплини води схожі одна на іншу. Так уже завелося на деяких підприємствах: спіймали за руку робітника з м'ясом чи ковбасою, вліпили йому догану, позбавили премій, тринадцятої зарплати... Ну ще хіба розглянуть «негідний вчинок» на зборах трудового колективу, пожурият винуватців, похитають головами. Отака, висока, якщо можна сказати, дієвість.

По правді, ми чекали від керівників трьох підприємств, на яких попрацювали члени рейдової бригади, більшого. Думалося, хоч і через місяць, але зможуть вони проаналізувати детально стан справ. «Які?» — запитаєте. Підкажемо — зверніться за досвідом до прибалтів: запросіть соціологів, проведіть опитування, чому люди гягнуть. А маючи конкретні причини, побачите, як з недугам «несунства» слід боротися.

Бо одними: «оголосили... по-збавили... оштрафували...» лихові не зарадиш.

Чому, перепитаєте, лихові? Ще до цього директори підприємств можуть натякнути: «Куди ти, кореспонденте, гнеш? Такі випадки — виняток. Не можна говорити про їх як про щоденну дійсність». Чує я такі слова. Чує і інше — делікатно давали зрозуміти, якщо «безпідставно» отак зводитиму наклеп на робітничий клас, то і в суд на мене подадуть.

Думаю, що з судом дещо перегнули палку: не від добра крадуть люди оте м'ясо. Біда якого заставляє. Хоча є й такі, що й поживитися не відмовляються від цього.

Ні, я не виправдовую крадіг. Але мені шкода тих літніх, виснажених працюю жінко, які несуть те м'ясо. Шкода й годі, коли бачиш їхню працю. Можливо, й про це варто подумати...

І ще про одне хочеться сказати: чи й так уже потрібні оті контролери, які справно отримують платню за те, що прогавають крадіг? Напевне, не документації мені ще ось що: як же сходяться цифри в накладних з тим, що отримує підприємство і що виготовляє? Можливо, я до всіх своїх бід маю ще одну — недобачаю... Але — не бачив ніде графі «на винос несунам».

Зрештою, справа не в окремих випадках, — справа у явищі. А з ним боротися таки колись навчимося. Вірніше — життя навчить.

Ю. ЯРОВИЙ.

спецкор «Молодого комунар».

«Диалог» об'єднує старшокласників та робітників молоді шахтарської Олександрії. Дискусії проводяться на базі молодіжного центру «Фестиваль», прес-кафе, в залі періодики міжспілкової бібліотеки, в музейних кімнатах і будинках культури... Про одну з дискусій — «Кому успадкувати світ» — знято відеосюфільм. Із жовтня минулого року в рамках «Диалогу» виник ще й клуб творчої інтелігенції. Його мета — сприяти спілкуванню, обмінові думками з питань літератури, кіно, театру, музики, активне втручання в суспільне життя.

Т. ОНИЩЕНКО, помічник епідеміолога: Мабуть, я маю підстави говорити першою — півжиття минуло в комсомолі, так що досвід є... Коли я вступала до комсомолу, врзалося в пам'ять, як це проходило: відмінників і хорошистів приймали окремо, зго-

А. БЕЛОВ: Згоден: чим більше таких, що лише сплячують внески, тим більше доводиться «тягнути»

відмовлялися від складання формального плану роботи організації, де все заради «галочки»... Переходжу й про членство — кому воно потрібне, якщо є чисто формальним? Несвієд поменшає? Скажу прямо: хай це хвилює комсомольський апарат! Адже не секрет, що зараз звважають на комсомол здебільшого ті, хто збирається вступати до вузу або розраховує на позитивну характеристику.

мати? Хоча, звичайно, є випадок супутників, а є люди, які просто не знайшли себе. Звільнившись в перших, комсомольцям треба учитися проявляти себе борцями. Пам'ятаєте, в Сургуті говорили так: «Що? Знову боротьба? Чомуси повинні весь час боротися? Але я вам скажу інше: боротьба це і загартує людину, використає її волю й ідеали. Тільки вона повинна бути освітлена свяченою думкою. І потім, діалектична підказує: там, де боротьба, там і рух, там розвиток».

A black and white photograph showing three young women in a classroom. One woman stands in the center, leaning over a desk where two other women are seated. They are all looking at a document or book on the desk. The background shows a bulletin board with various papers and posters pinned to it.

Фото В. МАСЛЕННИКОВА.

Отже, ми підійшли до необхідності співтворчості в політосвіті. В діяльності політклубу

Для поліглублу особливо важливо, щоб і ба-
жання його членів працювати самостійно —
над політичною нігмою, над публікаціями прес-
и; не обійтися при цьому і без поглиблення
знання марксистсько-ленінської теорії.
Д ОСІ, чого гріха таїти, вирішуючи дилему
кількість чи якість, — ми обирали перше.
Головне, вважалися, — дати побільше матеріа-
лу, гляди щось taki й залпнеться в слухача.
Результат відомий. І от нині, при впроваджен-
ні проблемно-пошукових форм проведення за-
нять, роззираються можливості для якомога
якісного розкриття і засвоєння слухачами знан-
ня про суспільство і закони його розвитку.

Звичайно, тут є широкий простір для ініціативи й пошуку керівників і слухачів. І, звичайно ж, вони мали б розраховувати тут на всебічну допомогу бібліотек міським, районним партій — в першу чергу (мається на увазі створення хоч би й типових пересувних бібліотечок політлітбів); змогли б не мало зробити для нової цікавої справи (а живе, неформальне впровадження політлітбів — із числа таких) і ніколюбители, спокійно, і художини-організатори, і фотоаматори... Як? А давайте подумаємо разом!

В. КАЖАНОВ,
консультант Будинку політосвіти обкому
Компартії України.

АСОЦІАЦІЯ МОЛОДИХ КЕРІВНИКІВ:

І. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1. Асоціація є самостійною господарською організацією, має власний баланс, розрахунковий рахунок в Держбанку, печатку, фірменні бланки, штампи. Статус юридичної особи має її керівний орган — Рада асоціації, від імені якої виступає президент.

2. Діяльність асоціації будується на принципах відвертості, демократизму, гласності, добровільності членства та участі в її справах. Метою створення асоціації є об'єднання зусиль керівників підрозділів системи агропромислового комплексу області в русі за перебудову і оновлення суспільства, за докорінну економічну реформу, підтримку господарських керівців нового типу, допомогу в становленні молодих керівників на виробництві, розробку, пропаганду і апробування найбільш прогресивних форм і методів управління.

3. В завдання асоціації входить:

- захист прав і законних інтересів її членів, розвиток взаємодопомоги і підтримки;
- підвищення професійного рівня членів асоціації;
- інформування про досягнення теорії і практики управління, активний обмін передовим досвідом, випуск інформаційних матеріалів, діагностування проблем, що стоять перед господарськими керівниками;
- підготовка і перепідготовка кадрів, у тому числі і за рубежом, консультування їх;
- розвиток міжнародних зв'язків, організація і проведення зустрічей і конференцій;
- здійснення посередницької діяльності по встановленню горизонтальних зв'язків між підприємствами (об'єднаннями), організаціями для розвитку АПК області, утвердження на практиці нової філософії управління;
- надання термінових послуг в організації господарської діяльності, в тому числі з комуністичним обґрунтуванням.

4. Асоціація має право:

- сприяти заключенню прямих і багатосторонніх договорів з державними організаціями, підприємствами і об'єднаннями, інститутами, кооперативами, а також окремими громадянами, може виступати в ролі посередника;
- організувати як структурні підрозділи тимчасові творчі колективи (в тому числі — міжнародні) для реалізації тих чи інших завдань;
- орендувати майно державних, громадських і кооперативних організацій;
- купувати у встановленому порядку необхідні матеріали і вироби в системі роздрібно-оптової торгівлі, а також у кооператорів, заключати договори з органами матеріально-технічного забезпечення;
- реалізувати за договірними цінами власні закінчені роботи;
- виконувати роботи за контрактами з організаціями і підприємствами країн — членів РЕВ, фірмами капіталістичних країн і країн, що розвиваються;
- користуватися кредитами банків;
- надавати організаційну, матеріальну і фінансову допомогу членам асоціації;
- здійснювати матеріальне стимулювання членів асоціації, а також осіб та організацій, які сприяють її діяльності;
- займатися видавничою діяльністю, купувати копірувальне та поліграфічне обладнання.

5. Членство в асоціації можливе як індивідуальне, так і колективне. Індивідуальними членами можуть бути керівники колгоспів, радгоспів, кооперативних та інших підприємств агропромислового комплексу області, їхні заступники, голови рад трудових колективів, керівники кооперативів, що не входять до системи АПК, представники наукових, творчих об'єднань та організацій. Колективними членами асоціації можуть бути клуби, школи керівників виробництва, самодіяльні молодіжні науково-технічні об'єднання і тимчасові творчі молодіжні колективи.

Кількість і склад членів асоціації не лімітуються, входження і вибуття з неї відбуваються на основі власного бажання.

УПРАВЛІННЯ АСОЦІАЦІЄЮ

1. Управління асоціацією здійснюється на основі широкої демократії і гласності, повної самостійності.

2. Вищим органом асоціації є її конференція. В роботі конференції можуть брати участь всі члени асоціації. Конференція приймає рішення про створення, реорганізацію і припинення діяльності асоціації, а також затверджує Статут, вносить до нього зміни і доповнення. Конференція вибирає Раду асоціації, президента, контрольну комісію, заслуховує звіти про їхню діяльність.

3. Поточну роботу в період між конференціями здійснює Рада асоціації, президент і штатний апарат співробітників.

ВИРОБНИЧО-ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. На першому етапі діяльності асоціації її фінансування здійснюється з добровільних відрахувань підприємств-спонсорів, закладів, організацій, окремих громадян, цільових внесків та інших надходжень. У подальшому використовуються:

- членські внески членів асоціації;
- прибутки від господарської діяльності;
- кошти від амортизації основних фондів;
- вільні кошти (в тому числі валютні);
- проценти за використання тимчасово вільних коштів;
- частина коштів, зекономлених від зниження собівартості виконаних робіт і наданих послуг.

2. Із загальних прибутків асоціація здійснює

відрахування обкому ЛКСМ України (крім першого року діяльності) за надання партнерських послуг.

3. Заробітна плата президента і штатних працівників встановлюється Радою асоціації. За президентом закріплюється право визначати форми і розміри заохочення штатних працівників. Максимальний розмір заробітків не астановлюється. Налогообкладення індивідуальних заробітків президента, штатного апарату і громадян, котрі працюють за трудовими договорами, здійснюються в порядку, встановленому для державних підприємств, організацій, закладів.

4. Асоціація керується діючим законодавством, дотримуючись соціалістичної законності і дисципліни.

5. Зовнішньоекономічну діяльність асоціація здійснює в порядку, встановленому діючим законодавством.

6. Ревізія і перевірка діяльності штатного апарату співробітників проводиться контрольною комісією, а також фінансово-банківськими закладами та іншими організаціями у відповідності з покладеними на них функціями.

7. З метою постійного відтворення матеріальних засобів і фінансів, більш ефективного їх використання за Радою закріплюється право передавати на договірних умовах частину цих засобів.

8. За рішенням конференції і з метою мобілізації вільних коштів асоціацією можуть випускатися акції у порядку, встановленому законодавством. Перевагою при придбанні акцій користуються члени асоціації.

МАЙНО АСОЦІАЦІЇ

Майно асоціації є соціалістичною власністю, право володіння і користування ним належить самій організації.

Асоціації можуть належати приміщення, машини обладнання, предмети оргтехніки, транспортні засоби, вироблена продукція, товари, кошти.

Асоціація може на договірних умовах використовувати майно, надане їй державними, кооперативними та іншими організаціями, громадянами.

ШТАТНИЙ АПАРАТ ПРАЦІВНИКІВ АСОЦІАЦІЇ МАЄ ПРАВО:

- на отримання роботи у відповідності зі здібностями, професійною підготовкою і потребою асоціації;
- на вихідні дні, відпустку, що оплачується на загальних підставах;
- на соціальне забезпечення;
- на збереження спеціального стажу, передбаченого для відповідної категорії працівників.

У всіх випадках, не передбачених цим Статутом, асоціація діє на основі законів СРСР.

НА ПРОХАННЯ РЕДАКЦІЇ ПРОЕКТ СТАТУТУ АСОЦІАЦІЇ КОМЕНТУЄ ДРУГИЙ СЕКРЕТАР ОБКОМУ КОМСОМОЛУ МИКОЛА ПАЛАДІЙ:

— МИКОЛО, ЧИ НЕ СТАНЕ АСОЦІАЦІЯ ЧЕРГОВОЮ БЮРОКРАТИЧНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ, ЯКА ТІЛЬКИ СТВОРЮВАТИМЕ ВИДИМІСТЬ АКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ?

— Час покаже, але ми орієнтуємося на те, що новий орган не лише сприятиме становленню молодих керівників, а й згуртує їх, націлить на вирішення злободенних проблем виробництва. Адже відомо: те,

що не під силу одному, легко вирішується колективом.

— З ЧОГО ПЛАНУЄТЕ ПОЧАТИ?

— Проведемо установчу конференцію. Її делегати обериуть керівництво. Для початку — 1—2 чоловік. Одночасно вирішимо питання про асигнування на першому етапі роботи.

— ЧИ Є ВЖЕ КОНКРЕТНІ ЗАДУМИ СТОСОВНО СПІЛЬНОГО ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ?

— Так. В області хронічно не вистачає будматеріалів. І в той же час простіше через нестачу робочих рук, необхідної сировини близько десяти цегельних заводів. Один з них чи кілька асоціація і може взяти в оренду. Схоплюючись, господарства зможуть виробляти для власних потреб чи на продаж цеглу. Частина прибутку йтиме колгоспам, частина — у фонд асоціації.

Є попередня домовленість з кооперативами про закупівлю імпортного обладнання для

переробки сільськогосподарської продукції. Створення невеликих агропідприємств у майбутньому дозволить асоціації вийти і на прямі міжнародні зв'язки.

— І ОСТАННЄ: ХТО МОЖЕ СТАТИ ЧЛЕНОМ АСОЦІАЦІЇ?

— Це обумовлено в проекті Статуту. Додам лише, що ніяких обмежень щодо кількісного складу не буде. На установчу конференцію запрошено 27 молодих керівників.

АКТУАЛЬНО

Обком ЛКСМ України виступив ініціатором створення в нашій області асоціації молодих керівників колгоспів, радгоспів, інших підприємств агропромислового комплексу. Передбачається, що нова організація допоможе молодим командирам виробництва об'єднати зусилля в русі за перебудову і оновлення суспільства, сприятиме налагодженню ділових зв'язків, пропагуватиме найбільш прогресивні форми і методи управління. Сьогодні ми виносимо на ваше обговорення, шановні читачі, проект Статуту асоціації. Якщо матимете до нього доповнення, пропозиції — пишіть чи телефонуйте на адресу обкому комсомолу: м. КІРОВОГРАД, вул. К. МАРКСА, 41. ТЕЛ. 4-73-70, 4-74-77.

АНКЕТА МОЛОДОГО КЕРІВНИКА

1. Яких знань, досвіду, зв'язків не вистачає у Вашій діяльності?

2. Чи вважаєте Ви, що асоціація керівників потрібна? Чому?

3. Чим повинна допомогти асоціація у Вашій роботі?

4. Яким, на Вашу думку, повинен бути склад асоціації, її рада, запропонуйте кандидатуру президента?

5. Якими повинні бути мета і завдання асоціації, механізм вступу до неї, надання партнерських послуг цієї організації?

6. Який вступний внесок Ви готові зробити? Коли?

7. Вкажіть, будь ласка, своє прізвище, ім'я, по батькові, вік, спеціальність за освітою, посаду і стаж роботи, адресу Вашого підприємства _____

8. Що додатково можете Ви запропонувати для поліпшення роботи молодих керівників?

ЯКІЙ ЇЙ БУТИ?

5

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

18 лютого 1989 року

Є таке військове прислів'я: сапер помиляється лише раз. І помиляється лише один раз — життя. Найдорожчого, що може мати людина. Незалежно коли це трапляється: у війну чи в мирні будні. Однак у мирні дні ця помилка сприймається особливо трагічно: сонце докочує, квіти, щасливий сміх, мирна праця і — вибух!

Дуже небезпечна професія — сапер. Але вона потрібна, щоб не озирався горем залишені по війні снаряди і міни. Оглянувшись на них люди мужні, безстрашні... Хоча — хіба справді для них не існує почуття страху?

З цього запитання почалась у нас розмова із командиром інженерно-саперного підрозділу Л. А. ЗАПОРОЖЦЕМ.

— Ні, страх є, де ви бачили. Ми ж такі самі живі люди, як і всі. Іша справа, що цей страх, чи краще сказати неспокій — осмислений. Ми спеціалісти, знаємо звідки і як може виникнути небезпека, тому заздалегідь перестраховуємось. Однак ці знання не дають нам права бути спокійними й байдужими. У нас так кажуть: якщо сапер заспокоївся, то йому треба кидати роботу. Бо це швидше всього не служба, а робота, майже щоденна тяжка робота.

— Як ви її для себе вибрали?

— Ніколи про це не мріяв. Дехто думає, що це в мене зі служби строкової. Тоді ні. Служив я в танкових військах. Відслужив, повернувся до мирного життя. Працював на «Червоній зірці», на будівництві електромонтажником. А в середині сімдесятих військомат покликав на перепідготовку, «в партизани» — знаєте, кажуть? Тоді й відбулась розмова з командиром Валентином Петровичем Самарцевим — зараз він уже у відставці, але працює начальником цивільної оборони на швейній фабриці...

— Як же агітував командир на таку небезпечну службу?

— Хочете почути: необхідністю бути корисним людям, знищити ту чорну смерть, яка десь так підступно чигає на людей ось уже понад сорокаріччя... Високих слів не говорилось — вони зрозумілі самі собою. Я знав, що для мене ще роботи вистачить. Що не буду сидіти без діла. Тому й погодився.

— Леоніде Андрійовичу, ось ви вже кілька разів наголошуєте: робота, робота... Але ж ви — військовослужбовець. Є фізична підготовка, політична, строкова і т. д. Маєте й ви цілий підрозділ солдатів...

— Життя за всіма військовими статутними правилами — це так. Але, на жаль, часу для справжніх строкових занять, фізичної підготовки достатньо маємо лише взимку. А ось зійде тільки сніг з полів, відбуде агрегати в степ і — чекай сигналів. Від початку весняно-польових робіт до грудня практично щодня вирушаємо в дорогу.

— Коли не знаєш своєї служби, то важко повірити. Так багато вибухової різної зброї знаходиться на полях!

— До того ж наш підрозділ обслуговує лише п'ять районів навколо обласного центру... На водія навантаження велике.

— Найпам'ятніші дні своєї служби й роботи за останні роки!

— Це коли кашкет на голові сам піднімається?

— Можна й так.

— Довго перераховувати. Найяскравіші випадки згадаю. У 1985 році на території Пацаєвського мікрорайону будівельники натрапили на міни. Їх там виявилось немало-небагато 210 штук 82-міліметрових першого разу, а згодом ще 106. Радянські міни. Видно, мінометна батарея стояла на тому місці, а потім присипалось усе, притрусилось землею... Ще, пам'ятаю, жаху на жителів центральної частини обласного центру три роки тому навели понад вісімдесятків 76-міліметрових снарядів, теж відкопані будівельниками поблизу перехрестя вулиць Кропивницького й Шевченка. Або й недавній приклад: торік у листопаді на вулиці Сиваській (поблизу заводу залізобетонних виробів) знайдено було десятки мін, снарядів...

— Легко сказати: а потім ці боеприпаси знищимо...

— Так, на практиці це відповідальніше. Сапери оснащені спеціальною технікою для транспортування легковибухових речовин, подушкою з піску... Знешкоджуємо боеприпаси в степу далеко від населених пунктів, здебільшого в яругах, щоб осколки не розлітались (для прикладу: 152-міліметровий снаряд при вибухові розкидає осколки в радіусі понад один кілометр).

— Мабуть, найнебезпечніше, коли на міну чи заржавілу гранату натрапляють діти.

— Дітей завжди тягне до незвіданого. Вони самі прагнуть відкрити невідоме для себе, не завжди відносячи, що там захована небезпека. Іноді ми навіть зриваємо боеприпаси у присутності дітей на безпечній відстані, аби вони переконались — з таким жартувати не можна. Щорічно профілактичну роботу проводимо з піонерами, перевіряємо вибірково територію довір'я літніх піонерських таборів, роз'яснюємо початківцям таборів... Але всього передбачити неможливо.

во. 1 вересня 1987 року трьом учням Кіровоградської десятирічки № 10 (велике Нове) запам'ятається на все життя. Ще до початку першого дня занять у школі один із семикласників знайшов мінометну міну поблизу села Вільного, переніс її до посідаки, поближче до селища, до залізничної дороги. А першого вересня набув рішення: виникути туди міну й розібратись. Детонатор, як згодом виявилось, виприснув, щось киднуло, і хлопці вирішили, що небезпека минула. Підійшли до місця вибуху, один боязко поспробував поворушити детонатором, один заховався за деревом... Тут тільки пролунав справжній вибух. Двох поранило, одного з них серйозно — лежав у лікарні.

— Дорослі, думаю, такими «пустощами» не займаються!

— Якби ж то! Уявіть собі такий випадок. Виорав механізатор снаряд у полі чи міну. І замість того, аби повідомити про це саперів,

редбачити не можна. Особливо для тих снарядів, які глибоко вгрузили в землю й не вибухнули. По-перше, високоякісна сталь довго зберігатиме небезпеку, по-друге — на великій глибині доступу повітря нема. Третьою ж (вибухова речовина) в безповітряному середовищі не розширюється, тобто зберігає свої вибухові властивості. Буває, що відкопуюмо снаряди, а на них навіть фарба збереглася.

— Отож усім слід знати, хлопцям особливо, що будь-який знайдений снаряд, міна, граната таять у собі непередбачене. Тому й хочу, щоб ви дали пораду тим, хто натрапить на таку «штуку».

— Насамперед, не намагатись довідатись самому — що, і як, і

вирішує знищити небезпеку сам. Але не як-небудь, а з видумкою. Відриває рукав від старої куфайки, ховає в рукав снаряд, обливає шмат одяжки соляркою, підпалює і — навтьоки. Іноді ці трохи сміховинні забави обертаються зойками.

— Леоніде Андрійовичу, наскільки років для вас ще вистачить роботи! Тобто хочу запитати, чи є такий строк для боеприпасів, коли вони виходять з ладу!

— Німецькі снаряди в алюмінієвих корпусках зберігаються довго... А взагалі ніякого строку пе-

для чого? Залишити когось із людей, щоб оберігав спокій цій «штуці», а самому негайно повідомити або в сільську Раду народних депутатів, або в міліцію. А там вже передадуть про це до військомату і викличуть нас, саперів.

— Напередодні Дня Радянської Армії й Військово-Морського Флоту дозвольте привітати вас і всіх саперів зі святом! І побажати — безробіття.

— Дякую.

Вів розмову В. БОНДАР.

ВІТЧИЗНА

Це наша пам'ять

Війна без жертв не обходиться. Десятки полеглих в Афганістані наших воїнів уже поховано в різних куточках нашої області. Настав час, коли потрібно їх згадати, залишити в пам'яті такими, якими вони були.

Сьогодні вже не потрібно розробляти якийсь великий сценарій, просто пробудитися від застою і робити цю справу, як роблять її в середній школі № 6 селища Знамянка.

В 1987 році подзвонили із Знамянського військомату, що прийдуть вручати нагороди колишнім воїнам-інтернаціоналістам. Директор школи А. А. Шендриков тільки встиг зібрати старшокласників. Коли прибули до клубу, то побачили близьких і рідних випускника своєї школи Валерія Григоровича Козіна, багато односельчан. В президію запросили воїнів-інтернаціоналістів і батьків В. Г. Козіна. Орден «Червона зірка» було вручено воїну посмертно, вручено його батькам.

«ВІД ВДЯЧНОГО АФГАНСЬКОГО НАРОДУ»

З подвійним почуттям летіла Оля в Ташкент, де повинен був проходити Все-союзний зліт медиків-інтернаціоналістів. З одного боку — радість зустрічі і спілкування зі своїми колишніми співробітниками і колегами по роботі в Кабульському госпіталі в 1982—1984 роках, а з другого — гіркота спогадів про покалічених воїнів у війні з душманами.

Згадалися нічні чергування, сповнені стогонів, криків хлопців, які біжать в атаку, їхні розпачливі вигук «мамо!».

Більше двохсот лікарів, молодших і середніх медичних працівників, серед яких і представник Кіровоградської області старша медична сестра хірургічно-

Валерій народився 19 травня 1964 року в сім'ї залізничників в селищі Знамянка. Він був хорошим учнем, вчився добре. А мрія була одна в нього — стати військовим.

Після закінчення Омського військового училища лейтенант В. Г. Козін виконував свій інтернаціональний обов'язок на території Афганістану. В одному із боїв проти душманів комуніст В. Г. Козін пішов першим на бойове завдання. Смерть обрвала його життя. 11 червня 1987 року перестало битись серце воїна. А 22 червня з В. Козіним прощалося все населення Знамянки, його поховали на міському кладовищі.

Тоді, в клубі несподівано піднявся один учень і попросив в президії слова.

— Пропоную усім учням наші зароблені гроші в колгоспі встановити пам'ятник Валерію Козіну в нашій школі.

«За» були всі присутні в клубі.

була вручена медаль «Від вдячного афганського народу». Це вже третя афганська нагорода Олі.

Приїхавши з Ташкенту, О. Охота поділилася враженнями зі своїми колегами по роботі. Адже все це їм близьке, бо і зараз допомагають тим, хто воював у минулих війнах.

А. БОНФЕЛЬД, начмедчастини обласного госпіталю інвалідів війни.

В ГОСТІ ДО ШЕФІВ

Кожного року Кіровоградська восьмирічна школа № 7 відзначає 23 лютого — День Радянської Армії і Військово-Морського Флоту — по-особливому. Кількома автобусами їдуть учні у підшефну військову частину, щоб рапортувати воїнам про свої успіхи в

навчанні та громадських справах.

Ще заздалегідь у школі йде кропітка підготовка до цієї поїздки. Їхати хочуть усі, та не всім випаде така честь. Право на поїздку треба заслужити відмінним навчанням і поведінкою, активною роботою у громадському житті.

У ці передсвяткові дні клопотів у директора школи А. І. Поліщука, у всіх учителів та учнів вистає, аби все було гаразд. Адже в гості до шефів учні поведуть не тільки подарунки і рапори, а також і святковий концерт, який буде проходити разом з воїнами військової підшефної частини. Під час відвідин шефи познайомлять учнів школи з бойовим шляхом і військовими традиціями частини, з буднями і життям солдатів.

А якою смачною виявляється солдатська каша і

найсолідший компот, яким воїни почастиють учнів школи у своїй їдальні. Вдома жодна мати не приготує їм такого доброго обіду.

Піднесено збуджені повернуться діти додому. Тоді в школі чекатимуть травня, щоб разом з шефами традиційно, ось уже більше двадцяти п'яти років, святкувати День Перемоги. В цей день всі учні школи, разом з шефами-воїнами при розгорнутих військовому прапорі і прапорі школи, під звуки піонерського горну і барабанний бій (а також під звуки військового оркестру) підуть до фортечних валів на меморіальне військове кладовище.

Це вже традиція. Добра традиція.

Д. ЧИБІСОВ, ветеран Великої Вітчизняної війни, член обплітб'єднання.

От що мені подумалося. Мабуть, варто в газеті відкрити рубрику (яку — нехай подумують усі), де б згадали усіх воїнів-інтернаціоналістів, згадали їх поіменно, а потім надрукувати буклет чи невеличку книжечку з їх портретами. Це наше сьогодення. Це наша пам'ять. Це наша історія.

7

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

18 лютого 1989 року

ДО 17
І СТАРШІ

Ну ось по темі
«Технічна
естетика»
що я можу їм
розповісти?
Про дизайн?
Даруйте,
ви бували
на наших
підприємствах
громадського
харчування
з масивними
каструлями
і допотопними
плитами?

Для чого вступають
до ПТУ? Коли
ідеально, то для того,
аби здобути
робітничу професію,
а відтак — стати
кваліфікованим
робітником.
За логікою, кожне
базове підприємство
має бути креном
зацікавлене в тому,
щоб мати таких
спеціалістів. Але...

8

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

18 лютого 1989 року

Чим загрозить людству бездуховність? Аморальність! Низькою культурою! А можливо нічого і не зміниться в нас самих, коли ми не знатимемо Ван Гога і Пікассо, Березовського і Моцарта, Ремарка і Сосюру. Просто собі житимемо (чи існуватимемо!).

Можливо справді не треба усім обов'язково мати середню освіту, не треба до всіх підходити з однакою міркою, може, справді, не всім потрібен Пушкін! Не хочуть вчитися — нехай працюють: на будівництві, транспорті, слюсарюють, токарюють. Країні потрібні робочі руки. Звести будинок можна і без Пушкіна! Можна. Та чи можна жити в цьому будинку без Пушкіна, Шевченка, Толстого, Чайковського? А ті, хто зводить будинки, теж живуть не на вулиці.

Отже, як бути і як жити? Що думає наша молодь? Як уявляє своє майбутнє життя: з Пушкіним чи без? Такою була тема розмови нашого позаштатного кореспондента з учнями і викладачами деяких СПТУ м. Кіровограда.

Питання до вас, наші читачі. Давайте подискутуємо, посперекаємося. Істина народжується саме так.

1. НЕБЕЗПЕЧНИЙ СИНДРОМ

— І саме тому, — рішуче говорить викладач української мови і літератури Кіровоградського СПТУ № 2 імені Героя Радянського Союзу О. С. Егорова Л. М. Лисюк, — скорочення годин на викладання мови, літератури, естетики я вважаю величезним злом! Про кого ми дбаємо? Про що? Майбутнє наших дітей і внуків? У нашої молоді нерідко відсутня людяність, сердечність, совість, то хіба не література, етика повинні їх повернути! У нас є курси, на яких обсяг викладання української і російської літератури — всього 49 годин на рік.

— На третьому курсі, наприклад, — втручається до розмови викладач російської мови і літератури того ж навчального закладу Л. В. Євладенко, — на сучасну російську літературу відведено 16 годин. Спробуй за цей час розказати дітям лише про те, що останнім часом прийшло до нас. Тобто, «твори із шухляди письменного столу». Говорити, що всі діти однаковою мірою цікавляться літературою і мистецтвом, — брати гріх на душу. Більшості всеодно хто: Шевченко, Леся Українка... Але є й такі, що зустрічають мене питанням: де дістати Ліну Костенко або «Третю роту» В. Сосюри.

— На жаль, більшість наших вихованців, — говорить викладач української мови і літератури

СПТУ № 2 С. В. Ткаченко, — не вміє читати книжкою і зовсім не цікавиться ними. Якось треба було, щоб учні вивчили два вірші. Довелося підключити майстра виробничого навчання. Він прийшов і сказав: «Так, хлопці, хто не вивчить, стипендії не одержить». І ви знаєте — всі вивчили.

— А ви знаєте, все йде від батьків. Це вони певні, що своєму чаду не потрібно знати зайве. Нехай вивчиться на кондитера, кухаря, будівельника, зароблятиме хороші гроші, а без Пушкіна якось проживе! — це вже говорить завідувач навчальною части-

Мені до душі лірична музика. Чайковський, Бетховен.

КОР.: Вважаєте ви себе освіченими людьми?

Сергій ГРОНДА. Ми багато мислимо. Освічена людина — це людина мисляча.

КОР.: А що ти думаєш про нашу історію?

С. Г. Добре, що нам розповідають правду. Про сталінські репресії, про голод на Україні. Без правди хіба можна жити?

КОР.: Тоді ще одне питання...

Сергій ГРОНДА. Хочете пересвідчитися в нашій духовності чи бездуховності?

ви дітей часто вбиваються диференціали, інтеграли, а логічному мисленню їх не вчать.

— Але ж зараз йдеться про те, щоб училища зробили професійними без всіляких там етики й естетики, без математики і літератури.

— Тобто зробити людину придатком до верстата?

Якщо ми відмовимось від загальноосвітніх предметів, вважає Тетяна Миколаївна, ми просто перетворимо дітей, тобто майбутніх робітників, у професійних кретинів.

— А відносно духовності, то ви

(ПОЛЕМІЧНІ НОТАТКИ)

КОР.: Якоюсь мірою. Але скажіть, ідеали у вас є!

Ангела БУЗОВА. Ні. Алла ПАСТУШЕНКО. Мені важко відповісти на це питання. Мабуть, немає.

Сергій ГРОНДА. А у вас?

3. ПРИВЧИТИ ДУМАТИ ЧИ ВЧИТИ МИСЛИТИ

Я відповіла Сергію Гронді. У мого покоління ідеали є. Хоч як важко їх сьогодні відстоювати. Нам потрібен час, щоб відділити праведне від грішного. Але замислимося над іншим. Чи можуть люди прожити без ідеалів? Чому всі присутні в аудиторії так одностайно відповіли, що у них немає ідеалів? Потрібно більше духовності.

— Ви знаєте, — замислилася Тетяна Миколаївна, — я думала, ви братимете ширше. Чому тільки гуманітарні науки вас турбують? А алгебра їм потрібна, як ви вважаєте?

— Потрібна, але не в тому розумінні, як сьогодні вона викладається в школах і СПТУ. В голо-

не зовсім справедливо до дівчат і хлопців, з якими розмовляли, — сказала Тетяна Миколаївна. — Я вам зараз розповім. В одній групі йшов урок літератури. Вивчали твір І. С. Тургенєва «Батьки і діти». Пам'ятаєте, там в заключному епізоді старі батьки приходять на могилу сина. Викладач прийшла в клас з букетом ромашок. «Скажіть, — запитала, — навіть я принесла квіти!». Одна дівчина чи юнак, не пам'ятаю, відповіли: це квіти на могилу Євгена Базарова. «А тепер напишіть, які квіти принесли б на могилу Базарова ви». І знаєте, всі написали прекрасні твори... Над деякими навіть плакати хотілося! Діти чуйні. До них достукатися треба. Нас просто ставлять в жорсткі рамки. Вбиваємо їм в голову не те, що треба. Ну ось по темі «Технічна естетика», що я можу їм розповісти? Про дизайн? Даруйте, ви бували на наших підприємствах громадського харчування з масивними каструлями і допотопними плитами? Чи по темі «Сучасний робітничий клас»... Я їм 12 років розповідаю про метод Злобіна!

В. ЛЕВОЧКО.

ЗА ЛОГІКОЮ І БЕЗ

Кіровоградське СПТУ № 8 готує майстрів сільськогосподарського будівництва. Конче потрібних майстрів. Якою ж логікою керуються деякі підприємства, ставлячись до майбутньої робітничої зміни, м'яко кажучи, дивно. Так, у ПМК-1 (В. Г. Авраменко), «Кіровоградрайагробуді» (А. І. Попов), ПМК-304 (П. С. Шиян) учнів училища (замість едосконалення своєї професійної майстерності під час виробничої практики) можуть змусити копати траншеї, ями, підмітати подвір'я чи виробничу дільницю, займатися благоустроєм території тощо. А якщо і дадуть справжнє робоче місце учневі, то все одно він часто змушений байдкувати через відсутність інструментів чи будматеріалів. От і отримують майбутні робітники копійки за свою роботу, або й зовсім вона їм не оплачується.

То чи заохоче молодь там працювати, коли уваги — нуль? Більшість учнів наставників не мають, практично не проходять посвячення молоді в робітничу професію. Ось таке закріплення робітничої зміни на підприємстві! А з переходом на господарчу угоду і самофінансування стан справ ще погіршився. Так нові методи господарювання через недбайливих керівників стають палицею в колесах для підготовки кадрів в училищах.

І тим більше вимальовується їхня байдужість до майбутньої зміни на фоні зацікавленості у кваліфікованих робітниках підприємств інших. Це — «Кіровоградськебудіндустрія», завод «Ке-

рамкі», трест «Шляхбуд» (керівники І. Ф. Кардаш, І. Г. Садовниченко, В. П. Кучер). Тут майбутні будівельники під час практики опановують ті спеціальності, яких їх навчають. І за свою працю отримують не копійки. Тому й не дивно, що після закінчення навчального закладу молоді із задоволенням йдуть на ці підприємства і стають повноправними робітниками. В цих колективах встановилися традиції повсякдення в робітничий, свята одержання першої зарплати. За кожним молодим робітником закріплюється наставник, юнаки урочисто проводжаються в лави Збройних Сил, кожному вручається сувенір чи подарунок. А після закінчення служби в армії вони знову повертаються на свої робочі місця. Все це сприяє тому, що на закріплення робітничих кадрів. А тому — і віддача є: молодь намагається працювати краще.

Ось так за логікою.

І все ж — як зробити, щоб прикладів, наведених першими, не було? Хто повинен скоор-

ВІД РЕДАКЦІЇ: Ми зателефонували в СПТУ № 8 з надією, що, може, хоч одне з названих підприємств, які байдуже ставилися до майбутніх робітників, змінили свою позицію.

— Усе по-старому, — відповіла заступник директора училища з навчально-виробничої роботи Г. П. Клей. — Окрім того, назву вам ще декілька підприємств, які протягом 3—5 місяців не виплачують нашим учням стипендії: Новоукраїнська ПМК-135, Олександрійський райагробуд, Долинська МПМК, Новомиргородська МПМК.

Зрештою, це біда не тільки СПТУ № 8 м. Кіровограда. І випадки такі — мало не в кожному училищі області. А тому «Молодий комунар» бере під контроль це питання. Звертаємося до вас, учні СПТУ: якщо у вас ця ж проблема з проходженням практики чи виплатою стипендії, сповіщайте редакцію дзвінками (2-59-82) чи листами.

динувати роботу і допомогти училищу не мати плачевних випадків, коли замість професії муляра-штукатур, лицювальника-плиточника, монтажника, столяра, слюсаря учнів вчать лише рити траншеї?

Мабуть, варто про це подумати керівництву облагробуду — саме у його відомство переведено училище. Воно повинно подати ефективну допомогу в розв'язанні проблем координації зв'язків навчального закладу з базовими господарствами та створенні необхідної матеріально-технічної бази. І це буде запорукою підготовки висококваліфікованих спеціалістів, яких чекає наше народне господарство.

Р. ДАЙДАКУЛОВ,
громадський кореспондент.
м. Кіровоград.

МАЙСТРОВІ НА ВСІ РУКИ

● Денілка днів — і принесена з магазину морква зів'яла. Щоб такого не було, зробить великий ящик і зберігатиме моркву в ньому у вологому піску.

● Вовняні шнапетки в гумових чоботях рвуться дуже швидко. Тому, хто часто ходить в такому взутті, згодиться така порада: з старих вовняних шнапеток (або свет-

ра, кофти) вирізають підслідники і пришивають їх з внутрішнього боку до напругових шнапеток. Виходить тепло і міцненько.

● Не біда, коли під руками при ремонті електропроводки немає ізольованої стрічки. Обмотайте провід стрічкою з поліетиленової плівки, розплате її вогнем сір-

ника і розігрітою масою заізолюйте з'єднання.

● Щоб при свердлінні дрільних деталей з листового матеріалу вони не прокручувалися, під них варто підкласти наждачний папір.

● Непотрібна пластмаса іграшка може згодитися для підставки для дитячих зубних щіток. Зачіпляють іграшку на вбиті в стіну цвяхи.

● Як зробити, щоб усі складки на шторах були однакові? Досить просто. Треба гачки карнизів зв'язати між собою міцною ниткою так, щоб усі вони були на однаковій відстані. Варто потягнути за перший гачок і штора розсувається, утворюючи однаковісінькі складки.

● Якщо ви хочете завжди мати під руками не-

великий запас цементу, то зразу після покупки запакуйте паперовий мішок з цементом в поліетиленовий мішок чи загорніть його плівкою. Так цемент можна зберігати кілька років.

● Дерев'яна прищипка, наклеєна на внутрішню сторону дверцят кухонної шафи, може стати зручною прихваткою для паперу, салфеток тощо.

Вони придумали таку версію, що взагалі нічого подібного не було. Все сталося через непорозуміння... Ясно, цьому ні-
то не віриш, але родичі все одно розказували так.

ФАЗИЛЬ ІСКАНДЕР

ЗНАЮ, знаю цю Таїсу, як не знати. То міліція ходила, випитували, як приватні детективи, а тепер ви. Краще б злочинців ловили.

Я подала лікареві Олександрійської районної лікарні З. М. Романенку листа, який привів мене до неї.

— Не хочу й дивитися. Ми повинні таких людей оберігати, а не читати плітки.

Автор же листа до редакції називав — що від таких людей слід оберігати суспільство. Треба, аби всі знали, всі в газеті прочитали, що...

«Зінченко Таїса працює секретаркою в районній міліції. Мріє вступити на юридичний факультет. Хіба може така людина стати юристом? Як вона зможе захищати майбутнє щастя дитини? Таїса народила в районній лікарні м. Олександрії донечку і відлучалася від своєї рідної дитини, не хотіла годувати і дивитися на своє рідне малю. Таїса з коростою сім'ї. Мама працює в лікарні медсестрою, а тато на вуглерозі, брат служив в Афганістані. Таїса і батини говорять, що це неправда. І коли односельці питають, чому ви не взяли своєї дитини, вони відповідають, що дитини нема й не було і погрожують людям кримінальною відповідальністю. Але в міліції все зрештою шито-криго, оскільки Таїса там працює. Як на це дивиться колектив районної міліції? Чому не зупиняє молодого неавторитетної мамі?

Є свідки, які разом з Таїсою лежали в лікарні. Є жінка, котра годувала її малю.

Я хотіла б, щоб зупинити таких матерів-позувь, як Зінченко Таїса. Хай вони замисляться над своїм вчином. У дитбудинках і в чужих людей ніхто не замінить материнської ласки. Нема закону, щоб такі зозулі забирали дітей не за бажанням, але є людська совість і гідність. Я прошу вас опублікувати цього листа, хай люди розцінять цей вчинок...

— Так, Таїса дитину залишила. А що їй робити? Вона незаміжня, дитина недоношена з каліцтвами, можна взагалі вважати її пізнім викиднем. В деяких країнах таких взагалі одразу знищують. — Зоя Михайлівна Романенко знала, що за потрібне вести цю розмову в присутності головлікаря Павла Олексійовича Роженцева. — Чому були передчасні пологи? Стрес, наприклад. Думаєте, легко було їй ходити так на роботу? Вона ж вагітність приховувала. Ні, слідів нелікарського втручання не було. У Таїси був токсикоз, жаклива анемія, низький гемоглобін, мало еритроцитів у крові. Дитина народилася вагою 830 чи 870 грамів, строк менше 28 тижнів. Таких дітей з рідка годують... У жіночій консультації на обліку вона не стояла. Лежала у нас після цього днів п'ять...

Для стислості я звела мову З. М. Романенку в суцільний монолог. Насправді бесіда складалася з моїх частих запитань, відповіді були короткими від них і неохочими. Головлікар більше мовчав, від суто медичної інформації утримувався, а підкреслив моральний бік справи:

— Бувають ситуації, що нормальна дівчина потрапила в складне становище, нащо ж їй життя пережестювати?

— Де зараз те дитя?

— Його нема, — відповіла Зоя Михайлівна.

— Зовсім нема? Померло?

— Так. Легенева патологія...

Лише професійний обов'язок змусив мене до останнього запитання:

— Коли це сталося?

— Зараз подзвоню, — Зоя Михайлівна побула за межами кабінету кілька хвилин і назвала дату, яка свідчила: немовля прожило 9 днів. — Таїса, між іншим, дзвонила після того. Думаю, що якби дитина жила, вона б її забрала. А й, з поганами, ходили в лікарню. Хотіли б знати, треба було офіційно звернутися...

Заступники начальника Олександрійського РВВС В. І. Довженко та Ю. П. Федоренко, теж, як

і мої недавні співрозмовники-лікарі, почувалися не дуже зручно, однак для них не треба було навідин питань.

— Колектив у нас, самі знаєте, в основному чоловічий, ми не дуже що помічали. Та й бачили Таїсу як: вона сидить за бар'єром — тільки голову видно. Ні з ким на відвертість не йшла. Потім, чуюмо, хворіє, в лікарні лежить. А далі поповзли чутки про дитину. Одні кажуть — відмовилася, інші — що мертва народилася. Через те ми досі й не розбиралися — якщо справді померла, навіщо людину травмувати, що тут зробили...

— І у лікарні мені щойно сказали, що померла...

— Богданов, наш секретар комсомольської організації, ходив у лікарню, але нічого толком не взнав. Давай документ, кажуть. Звичайно, треба було б йому підготувати папір із запитом, ми це зробимо.

Все поки що сходилося, і я,

— Ходила я з цим табелем до начальника, — каже бухгалтер, — питала, що ставити, прогуг? Ставте прогуг, відповідає. А ми ж знаємо, що вона в родильному лежала. Дзвонили. Вона, правда, каже, що в хірургії чи терапії, телефони, мовляв, паралельні. Сказали, не буде документів — на профгрупі розберемо.

— Жаліли ми її, коли помітили, що вагітна, — сумовито сказала профгрупорг Л. С. Лавриненко, — і коли почули, що дитина нежива. А коли стали говорити, що покинула, звичайно, вже по-іншому дивилися... А за лікарняний скаже: «Принесу після обіду», та й до сьогодні.

Знову поставила в блокуванні знаки запитання: чому нема лікарняного? Адже він мав бути і при патологічних родах...

— Не даю лікарняний? Значить, так треба! — Таїса дивилася на мене неприязно. — Я візьму відпустку на ті дні за свій рахунок. На місяць.

— А решту днів?

— А чого це вас так цікавить? Я подала листа. Читала довго й незворушно:

— Я заперечую, що кинула дитину. Дитина народилася в строк 28 тижнів з каліцтвами. Мені її не показували, годувати не давали, вагу не сказали. Я хворіла

дуже короткими. Довідка з райлікарні: «...Дана Зінченко (новонародженої) у тому, що вона здорова». Печатка, підпис і дата. Та сама, котру вказали мені в лікарні як день смерті дитини. Розписка: «Я, Зінченко Таїса Анатоліївна, мешканка м. Олександрія, вулиця... будинок..., такого-то числа в родильному відділенні Олександрійської ЦРЛ народила живу доношену дівчинку вагою 3900. Від дитини відмовляюся, у випадку всиновлення дитини претензій пред'являти не буду. Паспорт номер... серія... дата... І підписи: зав. відділенням З. М. Романенко і головлікар П. О. Роженцев».

— Таїсо, навіщо ви мене обманювали, навіщо брали такий гріх на душу — робили з живої людини мертво?

— Нічого я вас не обманювала! І гріха за собою не бачу.

— Таїсо, на довідці твій почерк, — атрутився Юрій Петрович.

— Нічого не знаю!

«Мати. Батьки. Вони підговорили дочку на цей крок». Не від однієї людини в міліції я чула ці припущення і визнавала їх правомірність. Звідти, з сім'ї, йде все. Школа, друзі, робота тільки довершують картину душі, яка ство-

розмовляючи з Валентином Івановичем та Юрієм Петровичем, одночасно підбирала якомога обережніші слова для майбутньої розмови з Таїсою...

— Із Таїсиного села мені дзвонила голова сільради, — продовжив Юрій Петрович. — Каже, люди скаржаться на Таїсину матір: вона за розмови про дитину ображає людей, звинувачує в наклепі. А в селі, говорять, місцеві жителями бачили її в гінекології, і в родильному відділенні. А взагалі ми випадково дізналися, що вона в такому становищі. Тут одна залишила новонародженого в лісі, наш співробітник, шукаючи її, перевіряв по лікарнях списки вагітних і в міській натрапив на нашу Таїсу...

Уже не все співпадало, та що там здогади, коли повинен бути лікарняний листок.

Бухгалтер Л. О. Нестеренко показала виписаний на три дні бюлетень із діагнозом «гостра респіраторна вірусна інфекція» і порожні клітинки в таблиці більш як за півтора місяця. В день мого приїзду минуло майже місяць з часу Таїсиної появи на роботі після довгої відсутності.

Довготерпіння ж у Таїсиного начальства! І той триденний лікарняний вона представила аж через 20 днів після його закриття — і нічого.

Виписали мене, сказали, дитина вагу хай набирає. Подзвонила — сказали, померла. Я ховати відмовилася. І лікарняного не вимагала!

— Так вам просто зобов'язані були його видати без усяких прохань. А чому передчасні пологи, каліцтва, вам не пояснили? Може, дитину травмували при родах?

— Ні-ні, — поспішила заперечити Таїса, — не думаю, що мене заливували чи не надали допомогу... — По щоках у неї покотилися сльози. — Мені важко про це згадувати, і важко, коли в душу лізуть... Я знаю, що цього листа написали з міліції, у мене густ вороги. А на юридичний усе одно вступатиму, так і знайте!

Прощаючись із Таїсою, я ніяк не думала, що зустрінуся з нею знову через якихось годину-дві. Тим більше не думала, що на цю другу зустріч не йтиму, як на першу, майже нашіпінках, а ледве стримуватимуся, щоб не побігти, щоб не рвонутися двері, щоб не зірватися на крик...

У ці пару годин вмістилися наші з Юрієм Петровичем Федоренком візити в райзгс та райно. Там ми були недовго, говорили мало, слухали небагато, та й дивитися, власне, не було на що. Всього лиш рядочок у книзі реєстрації новонароджених, де вказано, що Зінченко Таїса Анатоліївна такого-то числа народила дитину. І два інших документи теж були

рієється в чотирьох стінах ще мало не тоді, коли людина лежить упоперек ліжка. Створюється як зусиллями вихователів, так і відсутністю зусиль. А як вихователі ще й годувальники (скільки одержує секретарка? На харчі й дешеву біжутерію вистачить, а по гроші на зимові чоботи — сідай на приміський автобус), то і влада їхня...

Ми ледве розшукали помешкання Таїсних батьків по розкиданих між вуглерозізами селах, ледве дісталися туди машиною по несичнево розм'яклій дорозі. Ледве змогла я вислухати Таїсину матір:

— Не було нічого. Обплювали нас, обпаскудили! Чого нам заздять, не знаю, ми нікому зла не зробили. Не народжувала, не залишала. З мухи слона зробили! Це в селі розпускають брехні! Хай доведуть! Де документи?

— Я бачила документи...

— То однофамільці! Хочете взнати правду, йдіть до лікарів Таїса трохи хворіла, лежала в райлікарні. Спитайте у Зої Михайлівни...

Н. ДАНИЛЕНКО,
спецкор «Молодого комунара».

Олександрійський район.

[Закінчення буде].

ГРАНІ
МОРАЛІ

У ЦІЙ
РОЗПОВІДІ
ІМ'Я ГОЛОВНОЇ
ГЕРОЇНІ
(ЙОГО
ЗМІНЕНО)
ПИШЕТЬСЯ
БЕЗ
ПЕСТЛИВИХ
СУФІКСІВ.
АЩЕ НЕДАВНО
ВОНІ З УСТ
КОЛЕГ
ДІВЧИНИ
ЗВУЧАЛИ
ДОСИТЬ
ЧАСТО.
ПОКИ НЕ
СТАЛИСЯ
ПОДІЇ, ПІСЛЯ
ЯКИХ МИМО
НЕЇ ХОТИЛОСЯ
У КРАЩОМУ
ВИПАДКУ
ПРОЙТИ
ПОШВИДШЕ,
ОПУСТИВШИ
ОЧІ...

ПИТАННЯ —
ВІДПОВІДЬ

ДЕ МОЖНА ПРИДБАТИ
САМОВИТЕЛЬ ГРИ
НА ШЕСТИСТРУННИЙ
ГІТАРІ?

Л. Р.

Новоархангельський
район.

РАДИМО ЗВЕРНУТИСЯ
В МАГАЗИН «НОТИ»
ЗА АДРЕСОЮ: м. КІРОВОГРАД,
вул. ЛЕНІНА,
16.

9

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

18 лютого 1989 року

СПОРТ

«Я в класі найслабший і хочу за себе постояти...».

ЧИ МОЖНА ПЕРЕД ВПРАВАМИ УШУ РОБИТИ РАНКОВУ ЗАРЯДКУ?

УШУ:

друкуватимемо!

У древніх текстах тайцзицюань існують дванадцять положень, з яких треба виходити, приступаючи до вивчення рухів.

ПЕРШИЙ— У КОНЧІ-ЗАСПІ

10 лютого в Держкомспорті України відбулися установчі збори, на яких було створено Українську республіканську федерацію ушу. Вступив у дію тимчасовий статут, обрано раду і президію федерації. Очолив її професор В. О. Тарасов. Членом президії, до речі, став представник Кіровоградщини, голова обласної федерації ушу В. В. Яровий.

На установчих зборах було заявлено, що федерація працюватиме на госпрозрахунок, незалежно від Держкомспорту республіки, але в тісній взаємодії з ним. На семінари, які передбачається зробити традиційними, будуть запрошуватися киянські інструктори. Перший такий семінар відбудеться наприкінці лютого в Кончі-Заспі під Києвом.

10

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

18 лютого 1989 року

«Я люблю читати вашу газету, але чомусь не передплачую і щосуботи купую її в кіоску. 7 січня побачив публікацію про ушу і став займатись цією гімнастикою. До вас я телефонував, але не додзвонився. Якби знав, де вулиця Лу-

начарського, прийшов би неодмінно. Я вас бажаю: друкуйте ушу! Я буду займатись і купляти вашу газету.

О. СЕВІДОВ.

м. Кіровоград.

«Дорога редакція, друкуйте й

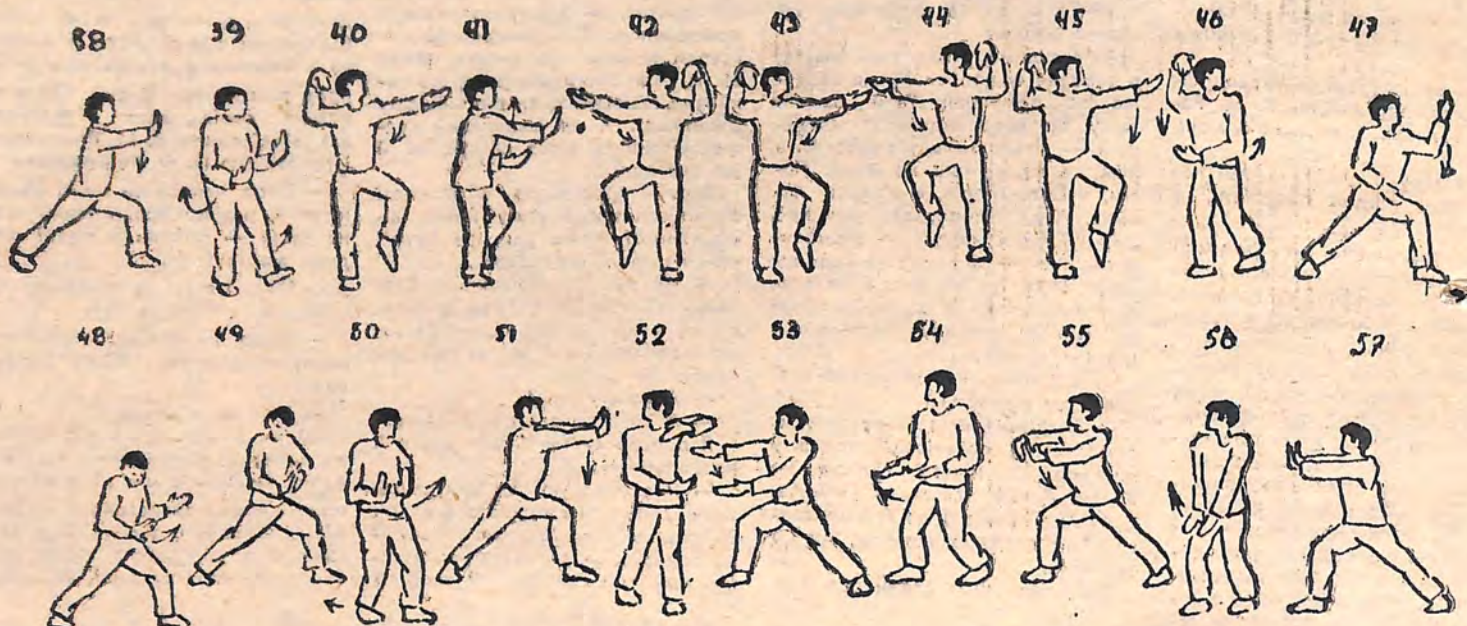
далі китайську гімнастику ушу, тільки більше про те, як захищатись. Я в класі найслабший і хочу за себе постояти. Адресу свою не пишу. Кіровоградська область — маленька і якщо ви надрукуєте лист — мене одразу пізнають...»

В. П.

Я — за ушу! Цей мій перший лист до вас. Думаю, що не останній.

В. І.

м. Кіровоград.

ТАК ВИРІШИЛИ ЧИТАЧІ «МК»

7 січня ц. р. редакція надрукувала перше заняття 24-ї форми, тайцзицюань — складової частини китайської гімнастики ушу — і винесла на суд читачів рішення щодо подальших публікацій. Численні листи та телефонні дзвінки до редакції переконали: ушу на сторінках «МК» треба!

Так вважають С. Серьогін з Долинського, Олег (прізвище, на жаль, не вказав) з Устинівського, В. Зеленська з Олександрійського, О. Субота з Ульяновського районів, М. Сніцар з м. Гайворона, С. Єфименко з м. Олександрії та багато інших.

Валерій Стоколас, з Черкаської області, учень 6 класу, повідомляючи, що він не палить і не збирається цього робити, а також не дуже добре вчиться, хоча з фізкультури — «п'ятірки», просить підказати адреси, де навчають карате, боксу, дзюдо та ушу... в м. Черкаси. Даємо, Валерію, тобі адресу черкаської газети «Молодь Черкащини»: 257002, м. Черкаси, вул. Леніна, 3. А там підкажуть.

Сашка Лехана з селища Молодіжного Долинського району цікавить література, що стосується ушу, тайквандо, карате, дзюдо, айкідо і т. ін., і він просить адресу магазину, де її можна придбати. Як повідомили нам компетентні товариші, подібної літератури у нашій країні масовим тиражем ще не видавали.

Олег Безродний з Малої Виски хвилюється: чи можна перед вправами ушу робити ранкову зарядку? Безперечно, можна. Та, що там: розім'яти м'язи перед ушу просто необхідно!

Багатьох читачів «Молодого комунара» турбує той фант, що навчатись ушу без інструктора не так і просто, а тому пропонують публікувати інші (певно, простіші) напрями китайської гімнастики. Вибацаємось, але є резон розпочати справу доводити до кінця і досконало оволодіти 24-ю формою танцзицюань.

В той же час у нас з'явилась можливість провести в м. Кіровограді лекцію-семінар, присвячену ушу, на яку запрошуємо і вас, шановні читачі. Про місце й час зустрічі буде повідомлено додатково. Слідкуйте за кожним номером «Молодого комунара»!

Лікувальна дія тайцзицюань полягає, за уявленнями східної медицини у тому, що, завдяки послідовним рухам тіла і концентрації уваги активішується «тече життєвої енергії», зникають патологічні причини для її блокування. Комплекс вправ тайцзицюань зміцнює ноги («коріння»), зокрема, суглоби ступнів, завдяки крокам в бік, обертам ступні, перенесенню маси тіла то на одну ногу, то на іншу. Рухомі стегна зміцнюють хребет і всі м'язи спини і ніг, розминаються органи черевної порожнини і тазу. Зміцненню мускулатури спини і правильній осанці надається особливе значення («неправильне положення хребта породжує всі хвороби»); при правильному положенні хребта врівноважуються функції нервової системи, підвищуються життєдіяльність і захисні сили організму, поліпшується робота серця і легень.

Рухи тайцзицюань повинні бути повільними, ненапруженими, виконуються вони з деяким розслабленням усіх м'язів, але з максимальною концентрацією уваги, яке зосереджене на «ідеї» руху. Між окремими рухами немає чітких пауз: один рух непомітно переходить в інший. Фізичні рухи повинні поєднуватися з душевним спокоєм, що дає відпочинок центральній нервовій системі. Велике значення надається розвиванню правильного дихання. Під час виконання тайцзицюань повинно бути дихання дань-тянь, яке узгоджується з рухами тіла. Таке дихання відновлює рухомість діафрагми, зменшує навантаження на серце, масажує органи черевної порожнини, сприяє високій оксигенації крові в специфічних зонах; посилюються процеси метаболізму і енергозабезпечення, відновлюються порушені функції. Поступово складна координація рухів, що розвивається, тренує центральну нервову систему,

вестибулярний апарат, іннервацію м'язових груп і т. п. Рухатись треба м'яко, але впевнено, зберігаючи рівновагу: при кроці масу тіла переносять на одну ногу, а інша робить рух для кроку. М'якість, повільність і плавність дають відчуття спокою, дозволяють слідкувати за диханням і помічати помилки, які природні, допоки людина не оволоділа всім комплексом.

У древніх текстах тайцзицюань існують дванадцять положень, з яких треба виходити, приступаючи до вивчення рухів. 1. Дух спокійний, думки зосереджені на вправі. 2. Тіло присмоє розслаблене, легке, рухоме. 3. Положення тіла невидиме, випрямлене, зручне. 4. Рухи повільні і плавні; вони безперервно переходять один в один, швидкість їхня рівномірною. 5. Усі рухи колообразні. 6. Усі м'язи, зв'язки,

суглоби повинні відчуватись, нібито широко розправленими, «щоб енергія могла безперешкодно текти по тілу».

7. Вага тіла повинна «опускатись униз», щоб вироблялась максимальна стійкість. 8. Рухи пов'язані з диханням: при «тих», що закриваються рухах — вдих, при «тих», що відкриваються — видих. 9. Всі частини тіла діють в єдності, жодна частина тіла не рухається ізольовано. Якщо одна частина тіла в русі, все тіло знаходиться в русі, якщо одна частина тіла знаходиться у спокої, все тіло знаходиться у спокої. 10. Виток руху коріниться в ступнях, розвивається в ногах, спрямовується в талії (поясі) і діє через пальці рук. Віссю всіх рухів є талія, вона повинна бути прямою, гнучкою, м'якою. 11. Стегна «ведуть» тулуб. 12. Переміна в рухах від інь (порожнього) до ян (повного) і навпаки повинна відбуватись свідомо «дух (воля) веде тіло і з'єднує ці (енергію)».

Заняття друге 38. Вихідне положення стійки «почистити коліно». 39. Підтягуючи праву ногу, переносимо на неї вагу тіла. Під час цього руху ліва рука виходить угору на рівень обличчя, а права — опускається вниз до сонячного сплетіння. Ліва нога ставиться на п'яту («пограти на гітарі»). 40. Під час подальшого руху ліва рука проходить дещо вперед з розкритою долонею вгору, а права — відтягується назад на тому ж рівні («відштовхнути мавпу»). 41. Продовжуючи рух, переносимо вагу тіла на праву ногу, підтягуючи і згинаючи в коліні ліву. В цей час руки рухаються назустріч одна одній перед собою і правця знаходиться в розгорнутому стані над лівицею. 42. Відтягуючи ліву ногу і переносячи на неї повністю вагу тіла, розводимо руки на рівень плечей. Права рука — спереду, ліва — позаду. (Позиції 40—42 будуть повним комплексом рухів «відштовхнути мавпу»).

43. Підтягуючи праву ногу до рівня коліна, робимо крок нею назад і в цей же час робимо поштовх лівою рукою перед грудьми. Руки займають позицію: ліва — попереду, права — позаду. Цей рух — зеркальне відображення попереднього комплексу рухів «відштовхнути мавпу». 44. Повторення комплексу «відштовхнути мавпу» (40—42). 45. Повторення вправи 43. 46. Вага тіла залишається на правій нозі. Опускаємо ліву руку до правого стегна з розгорнутою долонею. Права рука опускається ліктем донизу. Долоня — на рівні плечей. Створюється позиція «охопити кулю». Робимо крокуючий рух лівою ногою вперед. 47. Переносимо вагу тіла на ліву ногу. При цьому ліва рука рухається вперед, права — назад (нібито виконується рух «погладити птахів»). Цей рух повторює позиції 7—9 (див. заняття перше). 48. Заводимо праву руку до лівої уперед, переносячи вагу тіла на праву ногу. Відтягуємо обидві руки до правого стегна, звідки робимо поштовх уперед. 49. Рухаючись з поштовхом уперед, переносимо вагу тіла на ліву ногу. Під час поштовху ліва рука — попереду, а правця штовхає її розкритою долонею уперед. 50. Переносимо вагу тіла на праву ногу, підтягуємо руки до стегон. 51. Переносячи вагу тіла на ліву ногу, робимо поштовх уперед обома руками (долоні відкриті). 52. Повертаючись на 180 градусів упрво, залишаємо вагу тіла на правій нозі. Права рука опускається до лівого стегна, а ліва — з розкритою долонею знаходиться на рівні лівого плеча. Позиція «охопити кулю». 53—57. Ці рухи, що повторюють позиції 47—51, тільки в протилежний бік!!! (Усе праве стає лівим, усе ліве — правим).

43. Підтягуючи праву ногу до рівня коліна, робимо крок нею назад і в цей же час робимо поштовх лівою рукою перед грудьми. Руки займають позицію: ліва — попереду, права — позаду.

44. Повторення комплексу «відштовхнути мавпу» (40—42).

45. Повторення вправи 43.

46. Вага тіла залишається на правій нозі. Опускаємо ліву руку до правого стегна з розгорнутою долонею. Права рука опускається ліктем донизу. Долоня — на рівні плечей. Створюється позиція «охопити кулю». Робимо крокуючий рух лівою ногою вперед.

47. Переносимо вагу тіла на ліву ногу. При цьому ліва рука рухається вперед, права — назад (нібито виконується рух «погладити птахів»). Цей рух повторює позиції 7—9 (див. заняття перше).

48. Заводимо праву руку до лівої уперед, переносячи вагу тіла на праву ногу. Відтягуємо обидві руки до правого стегна, звідки робимо поштовх уперед.

Заняття друге

38. Вихідне положення стійки «почистити коліно».

39. Підтягуючи праву ногу, переносимо на неї вагу тіла. Під час цього руху ліва рука виходить угору на рівень обличчя, а права — опускається вниз до сонячного сплетіння. Ліва нога ставиться на п'яту («пограти на гітарі»).

40. Під час подальшого руху ліва рука проходить дещо вперед з розкритою долонею вгору, а права — відтягується назад на тому ж рівні («відштовхнути мавпу»).

41. Продовжуючи рух, переносимо вагу тіла на праву ногу, підтягуючи і згинаючи в коліні ліву. В цей час руки рухаються назустріч одна одній перед собою і правця знаходиться в розгорнутому стані над лівицею.

42. Відтягуючи ліву ногу і переносячи на неї повністю вагу тіла, розводимо руки на рівень плечей. Права рука — спереду, ліва — позаду. (Позиції 40—42 будуть повним комплексом рухів «відштовхнути мавпу»).

З 20 по 25 лютого

понеділок

20 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

14.40 — Новини. 14.55 — Лижний спорт. Чемпіонат світу. 15 км. Чоловіки. 16.45 — Новини. 16.50 — Документальний телефільм «У країну вулканів за зеленим голубом». 17.10 — Дитяча година. 18.10 — «Агро». Тележурнал. 18.40 — Хвилини поезії. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.30 — Ще раз про кохання. Ліричний концерт. 19.50 — Р. Солнцев. «Троє на червоному килимі». Зустріч 2. Прем'єра телевізії. 21.00 — «Час». 21.40 — Назустріч виборам. 21.50 — Документальний телефільм «Маршал Рокоссовський. Життя і час». 23.20 — Сьогодні у світі. 23.35 — Зустріч з пресою. РЕВ на сучасному етапі. 23.50 — Майстри оперної сцени. Співають Ц. Татішвілі і Н. Андугладзе.

▲ УТ

16.30 — Новини. 16.40 — «На допомогу школі». Музика. «Творчість Л. М. Ревуцького». 17.15 — Для дітей. В. Орлов. «Іванова дудочка». (Кіровоград). 18.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.20 — Наші довідки. (Кіровоград). 18.25 — Телефільм. (Кіровоград). 18.45 — Актуальна намера. 19.15 — Телевізійні зустрічі з кандидатами в народні депутати СРСР. (Відеоповтор від 18.02). 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Назустріч виборам. 21.50 — Все про кіно. 22.35 — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

17.00 — Програма передач. 17.05 — Телефільм «Всім спасибі!». 18.40 — Новини. 18.50 — Лижний спорт. Чемпіонат світу. Стрибки з трампліна. 19.20 — За безпеку руху. 19.25 — Держтелерадіо України. Народження пісні. 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Лижний спорт. Чемпіонат світу. 15 км. Чоловіки. 21.00 — «Час». 21.40 — Назустріч виборам. 21.50 — Телефільм «Всім спасибі!». 23.25 — Ранкова пошта (повтор). 23.55 — Новини.

вівторок

21 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Фільм «Сибіріада». Фільми 1 і 2.

10.45 — Це було... було... 11.00 — Новини. 11.10 — Дитяча година. 12.10 — Р. Солнцев. «Троє на червоному килимі». Зустріч 2. Телевізії. 14.40 — Новини. 14.55 — Лижний спорт. Чемпіонат світу. 15 км. Жінки. 16.40 — Новини. 16.45 — Здрастуй, музико! 17.30 — Об'єкти. 18.00 — Грає В. Романов (баян). 18.20 — Це ви можете. 18.50 — Сьогодні у світі. 19.05 — Влада — Радам. Телеміст Москва — Одеса — Череповець. 19.50 — Фільм «Сибіріада». Фільм 1. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Фільм «Сибіріада». Фільм 2. 22.55 — Пісня далека й близька. 23.30 — Сьогодні у світі.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — «Запрошення до танцю». 10.00 — «Доброго вам здоров'я». «Хто останній до Масяна?». 10.35 — «Шкільний екран». 9 клас. Основи інформатики та обчислювальної техніки. «Алгоритми роботи з таблицями величинами. Розв'язування задач». 11.05 — Все про кіно. 11.50 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — «На допомогу школі». Історія. «Український театр на початку ХХ століття». 17.10 — Для школярів. «Старти надій». 17.40 — Фільм-концерт «Музичні середи». 18.00 — Слава солдатська (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Госпрозрахунок: плани і реальність. Як впроваджується госпрозрахунок на промислових підприємствах. (Кіровоград). 20.20 — «Час рішень» — час дій. Поліоти екологів. 20.50 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — До 175-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка. «Тарасові шляхи». Передача IV. «Тепер я на волі». 22.50 — Новини. 23.20 — Чемпіонат з плавання.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма. «Співець Червоної Армії». 8.35, 9.35 — Географія. 7 кл. 9.05 — Французька мова. 1 рік навчання. 10.05 — Учні ПТУ. Астрономія. 10.35 — 11.40 — Історія. 6 клас. 11.00 — Французька мова. 2 рік навчання. 11.30 — «Кристали». 12.05 — Телефільм «Всім спасибі!». 13.40 — Новини. 13.45 — Ритмічна гімнастика. 14.15 — Документальний телефільм «Біла заспаного колодязя». 14.30 — Концерт Державного ансамблю пісні і танцю «Асся-Кіа». 17.00 — Програма передач. 17.05 — Служу Радянському Союзу! 18.05 — Мультифільм. 18.20 — Новини. 18.30 — Сиваш: проблеми і перспективи. 19.00 — Ритмічна гімнастика. 19.30 — Співає і танцює молодість. 19.45 — Вечірня назка. 20.00 — Футбол. Болгарія — СРСР. 2-й тайм. 20.50 — Вальс на теми з оперети Й. Штрауса «Циганський барон». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Документальний телефільм «По Ефісею». 22.00 — Спортивна програма. 23.30 — Новини.

середа

22 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

8.30 — «120 хвилин». 8.35 — Фільм «Сибіріада». Фільми 2 і 3. 10.45 — Новини. 10.55 — Навколо світу. Альманах. 11.55 — Концерт ансамблю внутрішніх військ МВС СРСР. 14.40 — Новини. 14.55 — Лижний спорт. Чемпіонат світу. 15 км. Чоловіки. 16.45 — Новини. 16.50 — К. Вебер. Увертюра до опери «Обергон». 17.00 — Дитяча

година. 18.00 — Прогрес. Інформація. Ренлама. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Мультифільм. 19.15 — Перебудова: проблеми і рішення. Про регулювання окремих видів діяльності кооперативів. 20.45 — Народні мелодії. 21.00 — «Час». 21.40 — Назустріч виборам. 21.50 — Музика в ефірі. У перерві — 22.50 — Сьогодні у світі.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Концерт «Пісні мого народу». 10.05 — «Село і люди». Угорські села України. 10.35 — «Шкільний екран». 10 клас. Основи інформатики і обчислювальної техніки. «Прикладне програмне забезпечення ЕОМ». 11.05 — Народні таланти. 11.40 — «Шкільний екран». 8 клас. Російська література. 4. Айтматов. «Перший учитель». 12.20 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Для дітей. «Веселка». 17.10 — Віночок українських пісень. 17.30 — «Господарем на землі». Відродження сіл Миколаївщини. 18.00 — Програма фільмів студії «Укрніохроніка»: «Поріг», «Знати, берегти, любити», «Хрещена свалка». 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 19.00 — Актуальна намера. 19.30 — Оперативний пост «АК». 19.40 — Чемпіонат СРСР з плавання. 20.15 — «Усім миром». Громадсько-політична програма. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Назустріч виборам. 21.50 — Художній фільм «Багряні береги». 23.50 — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма. Домашня академія. 8.45, 9.35 — «Світ, що нас оточує». 2 кл. 9.05 — Німецька мова. 1 рік навчання. 9.55 — «Світський Ермітаж». Документальний телефільм. 10.05 — Учні ПТУ. Етика і психологія сімейного життя. 10.35, 11.35 — Фізика. 6 кл. 11.05 — Німецька мова. 2 рік навчання. 12.05 — «Солдати на пенсії». Документальний телефільм. 12.35 — «Наратаї». Теленарат. 12.55 — Новини. 13.00 — Концерт Литовського камерного оркестру. 17.00 — Програма передач. 17.05 — Екранізація творів А. Чехова. Художній фільм «Жартин», «Чоботи», «Ведмідь». 18.30 — Держтелерадіо Узбецької РСР. Справа, якої могло не бути. 19.00 — Баскетбол. Чемпіонат США серед професіоналів НБА. 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Лижний спорт. Чемпіонат світу. 15 км. Чоловіки. 21.00 — «Час». 21.40 — Назустріч виборам. 21.50 — Екранізація творів А. Чехова. Художній фільм «Жартин», «Чоботи», «Ведмідь». 23.15 — Новини. 23.25 — Лижний спорт. Чемпіонат світу. Стрибки з трампліна.

четвер

23 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Фільм «Сибіріада». Фільми 3 і 4. 10.50 — Новини. 11.00 — «Не можу не співати». 11.35 — Телефільм «Володичине життя». 1 серія. «...і дитинство і юність». 2 серія. «...і до зрілості шлях». 13.45 — Концерт двічі Червонопрапорного ім. Александрова ансамблю пісні і танцю Радянської Армії. 14.40 — Новини. 14.55 — Лижний спорт. Чемпіонат світу. Естафета 4x5 км. Жінки. 16.20 — Новини. 16.25 — Мультифільм. 17.00 — Є. Носов. 17.55 — День Радянської Армії і

Військово-Морського Флоту і виступ першого заступника міністра оборони СРСР, начальника генерального штабу Збройних Сил, генерал-полковника М. Мойсеева. 18.10 — Влада — Радам. 18.40 — Сьогодні у світі. 18.55 — «Ми розлучаємось, щоб зустрітися знов...». 19.45 — Фільм «Сибіріада». Фільм 3. 21.00 — «Час». 21.40 — Фільм «Сибіріада». Фільм 4. 22.40 — Сьогодні у світі. 22.55 — Валерій Леонтьєв у Лужниках. Естрадна програма.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Документальний фільм «Повість про маршала війни «Фронта» подруга». 13.05 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Для дітей. «Веселка». 17.10 — Вперше на екрані УТ. Художньо-публіцистичний фільм «Солдати Вітчизни присвячено». 17.30 — «Сонячне коло». 18.00 — Світ поезії. М. Бажан. 18.30 — «Солдати завжди солдати». Музична передача для воїнів. 19.00 — Актуальна камера. 19.40 — Концерт державного заслуженого академічного ансамблю танцю УРСР ім. П. Вірського. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Молодіжна студія «Гарт». 23.05 — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Науково-популярний фільм «Літати і вірити». 8.35, 9.35 — М. Горький. «Пісня про Сокола». «Пісня про Буревісника». 7 кл. 9.05 — Іспанська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Учні ПТУ. Загальна біологія. 10.35, 11.35 — Біологія. 7 кл. 11.05 — Іспанська мова. 2 рік навчання. 12.05 — Фільм «Маршал Рокоссовський. Життя і час». 13.35 — Новини. 13.40 — Розповіді про художників. Народний художник СРСР А. Милініков. 14.10 — О. Дударев. «Рядові». Фільм-вистава Білоруського театру ім. Янки Купали. У перерві — 13.15 — Новини. 16.30 — Концерт без публіки. 17.00 — Фестивальний екран. Програми — лауреати VIII Всесоюзного фестивалю молодіжних програм у Львові. «Темна коніка». 17.30 — Мультифільм. 18.05 — Новини. 18.15 — Телефільм «Залізний дощ». 19.50 — «Східний Сибір». Кіножурнал. 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Лижний спорт. Чемпіонат світу. Естафета 4x5 км. Жінки. 21.00 — «Час». 21.40 — Концерт ансамблю Північного флоту. 22.50 — Новини.

п'ятниця

24 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Фільм «Сибіріада». Фільм 4. 9.35 — Пори року. 10.35 — Новини. 10.45 — Дитяча година. 11.45 — Бабусина скриня. 14.40 — Новини. 14.55 — Лижний спорт. Чемпіонат світу. Естафета 4x10 км. Чоловіки. 17.15 — «...До шістнадцяти і старші». 17.55 — Інтерсигнал. 18.25 — Зустріч у Концертній студії Останніно з заступником головного редактора газети «Правда», доктором економічних наук професором Д. Валовим. 19.25 — До 120-річчя з дня народження Н. Крупської. Фільм «Надія». 21.00 — «Час». 21.40 — Назустріч виборам. 21.50 — Документальний фільм «Михайло Михайлович Громов». 22.10 — Це було... було... 22.30 — Сьогодні у світі. 22.45 — Молоде кіно. Про молодих кінематографістів. Іх дебюти і дипломні роботи. 00.15 — Концерт групи «Ю-Ві 40» (Великобританія).

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — І тільки музика. 10.30 — Художній фільм «Співучасники». 12.05 — Молодіжна студія «Гарт». 13.20 — Новини. 16.30 — Сонячне коло. 17.05 — Документальний телефільм «Мистецтво усіх часів і народів». 17.30 — Народні таланти. 18.00 — «Закон і ми». Овочі, фрукти і пророслий нагляд. 18.30 — «День за днем». (Кіровоград). 18.50 — Наші довідки, мультифільм. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна намера. 19.30 — «Темп». Телерадіоперенки з проблем науково-технічного прогресу «Хто допоможе лікарю?». 20.30 — Реклама. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Назустріч виборам. 21.50 — Прем'єра художнього телефільму «Відрадження». 1 серія. 22.55 — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Начальна програма. «Клас». Науково-популярний фільм. 8.35, 9.35 — К. Паустовський. «Мещерська сторона». 4 кл. 9.05 — Англійська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Учні ПТУ. Фізика. 10.35, 11.35 — Світ, що нас оточує. 1 кл. 10.55 — «Захищаючи небо Батьківщини». Документальний фільм. 11.05 — Англійська мова. 2 рік навчання. 12.05 — Фільм «Жартин», «Чоботи», «Ведмідь». 13.30 — Новини. 13.35 — Ритмічна гімнастика. 14.05 — Документальний телефільм «Зелена перепутка». 17.00 — Програма передач. 17.05 — Фестивальний екран. Програми-лауреати VIII Всесоюзного фестивалю молодіжних програм у Львові. Томська, Волгоградська і Саранська студії телебачення. 18.05 — Новини. 18.15 — Ритмічна гімнастика. 18.45 — Хорей. Чемпіонат СРСР. «Хімія» — «Динамо» (Москва). У перерві — Вечірня назка. 21.00 — «Час». 21.40 — Назустріч виборам. 21.50 — Фільм студії союзних республік. Телефільм «До Місяця рукою подати». 1 і 2 серії. У перерві — 22.55 — Новини.

субота

25 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Наш сад. 9.05 — Людина, Земля, Всесвіт. 10.05 — «Я люблю тебе, життя». Телевізійний фотоконкурс. 10.10 — Найменша велика країна. Теленарис про Кувейт. 11.00 — Розмова по суті. Про зустрічі кандидатів у народні депутати СРСР з виборцями. 12.15 — Спорт для всіх. 12.30 — У країнах соціалізму. 13.00 — Виставка робіт дев'яти художників. Про вернісаж московських художників. 13.30 — У світі творин. 14.30 — Новини. 14.40 — Прикмети фестивалю. Про III Всесоюзний фестиваль самодіяльної художньої творчості. 15.10 — Фільми за участю народного артиста СРСР А. Папанова «Білоруський вокзал». 16.45 — Концерт Л. Сметаникова і оркестру російських народних інструментів Держтелерадіо СРСР. 17.40 — 9-а студія. 18.40 — 15 хвилин з життя жінки. 18.55 — Мультифільм. 19.25 — Хвилини поезії. 19.30 — Кінопанорама. 21.00 — «Час». 21.40 — Супутник телеглядача. 22.00 — Космічний телеуказіон. По закінченні — Новини.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — Ритмічна гімнастика. 9.50 — «На хвилі дружби». Оркестр народних інструментів Туркменської РСР. (Кіровоград на Республіканське телебачення). 10.35 — «На здобуття Державної премії УРСР ім. Т. Г. Шевченка». «Не стихаючи біля». Г. Тютюнник. 12.00 — Чемпіонат СРСР з плавання. 12.35 — «Доброго вам

здоров'я». Медико-соціальні проблеми інвалідів. 13.20 — Новини. 13.35 — До 175-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка. Фільм-опера «Наймичка». 15.00 — Телевізійні зустрічі з кандидатами в народні депутати СРСР. 16.30 — Фільм-концерт «Алегро». 16.45 — «Скарби музеїв України ЛСС невідомий художник «Портрет Петра Могилы». 17.00 — Чемпіонат СРСР з хокею. «Сокіл» — «Трактор». 19.15 — Актуальна камера. 19.45 — Оперативний пост «АК». 19.55 — Естрадний концерт. 20.15 — «Сатиричний об'єкти». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прем'єра художнього телефільму «Відрадження». 2 серія. 22.50 — Вечірній вісник. 23.20 — Чемпіонат СРСР з плавання.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Сільська година. 9.15 — Документальний телефільм «Державні вчальні». Московський Кремль. Фільм 5 і 6. 10.15 — Прогрес. Інформація.

Ренлама. 11.00 — Фільм «Одиниця з «обманом». 12.15 — До дня утворення Грузинської РСР. Документальний телефільм «Ми шахтарі». «Повернення чемпіона». 13.00 — Лижний спорт. Чемпіонат світу. 30 км. Жінки. 14.30 — Телевізійний музичний абонемент. Зарубіжні виконавці — у залах Москви. 15.20 — Кінопубліцистика союзних республік. Документальний фільм «Тимчасові правителі». 15.35 — Музика міста. 16.20 — Мультифільм. 16.50 — «...До шістнадцяти і старші». 17.30 — Держтелерадіо Естонської РСР. Телевізійне знайомство. Ю. Нікулін. 19.00 — Повтор на ваше прохання. «Іншого не дано». Про роботу карного розшуку МВС СРСР. 20.00 — Вечірня назка. 20.15 — Ковзанярський спорт. Чемпіонат світу. Спринт. 21.00 — «Час». 21.40 — А. Гілязов. «Три аршини землі». Фільм-вистава. 23.50 — Новини. 00.00 — Ковзанярський спорт. Чемпіонат світу. Спринт.

ВСЕНАРОДНЕ СВЯТО

Незабаром День Радянської Армії та Військово-Морського Флоту. В цей святковий день стало доброю традицією поздоровляти ушлюблених ветеранів і тих, хто стоїть на варті нашого спокою сьогодні.

Кожне свято — це хороши настрій, поздоровлення і, звичайно, подарунки. Про це заздалегідь подбали працівники торгівлі споживчої кооперації. Відкрито виставки-продажі, організовано куточки по продажу сувенірно-подарункових виробів. Магазини споживчої кооперації пропонують широкий вибір товарів, які стануть добрим подарунком до свята. Тут можна придбати сучасні годинники, радіотовари, електробритви. Є портфелі, сорочки, галстуки, різні прикраси. Доречним подарунком жінкам-ветеранам можуть стати легкі й теплі хустки або ошатні сукні, костюми, блузи. І, звичайно, парфуми — традиційні й завжди приємні.

Шановні товариші, запрошуємо за святковими подарунками до магазинів споживчої кооперації.

ОБЛСПОЖИВСПІЛКА,
УКООПТОРГРЕКЛАМА.

ВІТАМІНИ ДЛЯ САДІВ ТА ГОРОДІВ

Зима — саме той час, коли слід заздалегідь подбати про майбутній врожай на городі й в саду.

Мінеральні добрива — карбамід (сечовина), сульфат амонію, суперфосфат, аморфос, нітрофос, нітроаммофоска — зроблять землю родючою, а врожай — високим, якщо їх раціонально використовувати.

Магазини «Господарчі товари», «Сучасне домашнє господарство» споживчої кооперації запропонують широкий вибір мінеральних добрив.

ОБЛСПОЖИВСПІЛКА,
УКООПТОРГРЕКЛАМА.

КОЛИ ЗІЙШОВ СНІГ

ЛЕТИТЬ СТІЛА!

АХІЛЛЕСОВА
П'ЯТА

18 ЛЮТОГО О 19.00
в молодіжному дис-
ко клубі «Олімпія» —
програма - бесіда
«Крок над прірвою»
про проблеми нарко-
манії серед молоді
Кіровограда.

Цього ж дня О 23.00
— нічний відеосалон
для дорослих.

3 міліцейської хроніки

▲ 5 лютого в місті Кі-
ровограді по вулиці Баш-
кирській біля будинку
№ 2 а знайдено труп гро-
мадянина Г. з ознаками на-
сильницької смерті. Екс-
пертами встановлено, що
тілесні ушкодження по-
терпілому були нанесені у
проміжку часу від 0 год.
40 хв. до 1 год. 40 хв.

Громадяни! Якщо ко-
мусь відомо про трагічну
подію 5 лютого на вулиці
Башкирській, просимо тер-
міново повідомити у відді-
лення карного розшуку
Ленінського РВВС по те-
лефонах: 4-08-09, 4-08-93,
або по телефону 2-17-34
(чергова частина).

▲ В ніч на 12 лютого
по вулиці Академіка Ко-
рольова, 38 у громадянки
Глибенко Т. І. здійснено
крадіжку. Злодії, як ка-
жуть у подібних випад-
ках, обчирили жінку, за-
бравши всю наготовлену на
зиму консервацію, продук-
ти харчування і навіть,
11 шматків мила. Праців-
никами Кіровського РВВС
затримані Смирнов В. А.
водій автобуса № 11 і Ро-
манов О. В., робітник
БУ-2. Обидва раніше за-
суджувалися.

▲ 13 лютого Бобрин-
ецьким РВВС затримано
самогара МТФ радгоспу
«Олексіївський», Чеботару
С. К., який вночі в будин-
ку громадянина Філев-
ського В. Д. жителя Боб-
ринця, наніс господарю
тяжкі тілесні ушкодження
і пограбував його, забравши
магнітофон і 171 крб.
грошей. Зараз громадянин
Філевський перебуває в
ЦРЛ м. Бобринця.

Бобринецьким РВВС ве-
деться слідство.

ЛИСТ ТИМ, ХТО ПРО НАС
ДБАЄ (ТОБТО БУДІВЕЛЬ-
НИКАМ ТА ІНЖЕНЕРАМ
ДОМОБУДІВНОГО КОМ-
БІНАТУ, ГОСПОДАРЯМ
НАШОГО МІСТА Й УСІМ
СЛУЖБАМ, ПРИЧЕТНИМ
ДО БЛАГОУСТРОЮ).

Велике вам спасибі, ша-
новні товариші. Саме зав-
дяки вам, завдяки вашій
турботі ми можемо актив-
но мислити, в нас почала
розвиватися інженерно-
творча думка, в кожному
з нас почали просипатись
Кулібіни. І це ж знову та-
ки — ваша заслуга. Інак-
ше б спали в нас такі
можливості і таланти, про
які і сам бог не знав, не
відав.

Усе це почалося з того

часу, коли зійшов сніг. І
всі наші доріжки розвез-
ло. Відтоді спокій зник (і
правильно, нема чого спо-
кійно жити в такий час) у
жителів нових будинків по
вулицях Героїв Сталінгра-
да №№ 22, 24/27, Жадо-
ва № 27. Тепер, виходячи
з квартири, вони не дрі-
мали, не думали, що там
приготувати на обід чи
до чого взятися на робо-
ті. Думка інтенсивно пра-
цювала: як пройти, аби
найменше вимазатися у бо-
лоті. Рішення приходили
найнесподіваніші. От, на-
приклад, чи догадався б
хто при нормальних умо-
вах життя, що целофано-
ві торбинки можна на-
тягнути на чоботи і спо-

кійно пройти небезпечних
метрів 300—400 до авто-
бусної зупинки? Потім їх
зняти — взуття чисте. Ні?
А ми подумалися.

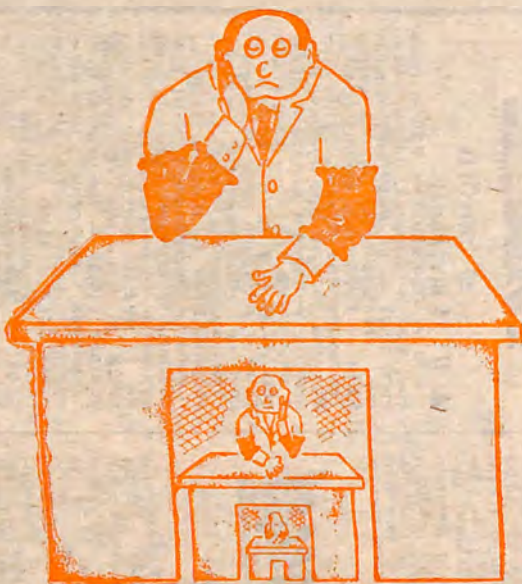
Така ситуація в нашому
мікрорайоні, шановні то-
вариші, дуже благодатно
вплинула й на нашу само-
освіту. Хто у школі не ду-
же любив фізику, тепер
мусить любити її усім
своїм єством. Над нами
зависло питання: скільки
треба мати сили, аби ви-
тягнути себе за чуб з бо-
лота, як зробив це барон
Мюнхаузен. Зрозуміло,
без фізики — ні туди, ні
сюди. Виразували. Вияв-
ляється — ого-го скіль-
ки. Інтенсивно зайнялися
спортом.

Щоправда, більшості
жінкам довелося вивчати
ази спортивної гімнасти-
ки майже зразу після то-
го, як зійшов сніг. Треба
сказати, їм позаздрили б
олімпійські чемпіони.
Спробували б вони з сум-
кою в одній руці і дити-
ною в другій пройти по
колоді. А наші жінки по
бордюрі, оточеному баг-
нюкою, проходили настіль-
ки впевнено, що, здаєть-
ся, ціле життя тільки те й
робили.

Отже, завдяки вам ми
відкрили в собі такі сили,
такі можливості, стільки
невикористаних резервів
нашого мозку, що уяви-
ти собі важко, як ми мо-
гли без цього жити раніше.

Тому ми вам красень-
ко дякуємо. Але якось
не дуже гарно от так дя-
кувати, та не бачити кому,
не бачити ваших облич.
То приїжджайте до нас.
І щоб відчутти весь смак
нашого життя-буття, ма-
шини свої залишіть на
стоянці, а до будинків
пішечки, пішечки. Ну, не
можете приїхати, то хоч
портрети ваші нехай ви-
вішать біля нас, щоб ми
бачили наших рятівників
від творчого застою. От би
ми вам дякували!

Мешканці щойно
збудованих будин-
ків по вулицях Ге-
роїв Сталінграда та
Жадова.

Без слів.

Мал. О. КОЧУБЕЯ.

ФРАЗИ

□ Щоб стати лікарем,
з дитинства відпрацьо-
вував поганим почерк.

□ Баран не носить
джинсів, зате в нього в
дублянка.

□ Зарплата деяких
молодих спеціалістів час-
тенко нагадує пенсію
по старості.

□ Перукар-передовик
підстригав клієнтів у ра-
хунок майбутнього квар-
талу.

□ Чи потрібний актив-
ний відпочинок тому, хто
пасивний на роботі?

□ Закнувся у собі, а
ключач загубив.

Е. КУЛІН.

Гласність — актуальність.

Але чому ж мовчання продовжує лишатися золотом?

Про смаки в кооперативному кафе не сперечаються.
А про ціни?

Зуби треба чистити ранком і ввечері.
А чим?

Спілкування людини з природою — свято.
А природи з людиною?

Добре жити хоче вся.
А добре працювати?

Кінець діло вінчас.
А чому ж дехто ховає кінці в воду?

Злодій не спить.
А його совість?

Одна голова — добре, дві — краще.
Але нащо роздувати штат?

Борис СЛЮСАР.

м. Світловодськ.

РЕЦЕПТ БАБИ ГОРПИНИ

ГУМОРЕСКА

Що не кажіть, люди
добрі, а народні методи
лікування ще досить жи-
вучі. Не всі люди, а особ-
ливо старшого віку, дові-
ряють лікарям. То начи-
таються різних книжок
про народну медицину, то
почують яку пораду від
досвідчених всеснаючих
людей. І... пробують на
собі, коли захворіють. Ін-
коли й допомагає.

Ось послушайте, яка ха-
лепа трапилася з дідом
Архипом. Дід Архип вза-
галі не любив скаргитись
на хворобу. Чи, буває,
простудиться, чи за-
болить що-небудь все-
редині, кашель чи радику-
літ причепиться — у діда
був один лікар. Це гаря-
ча піч. Звечора залізе на
гарячу чернь, зверху
вкриється теплою ковд-
рою, і на ранок хворобу
як королева язиком зли-
зала.

А це трапилось таке,
що дід Архип уже не міг ні
підняти вгору руку, ні на-
віть вдягнути сорочку.
Під пахвою утворилась
пухлина, і рука почала не-
стерпно боліти. Дід і на
роботу перестав ходити, і
домашню покинув.

Попервах звернувся до
сільської лікарки. Вона
уважно обстежила боляч-

ку й виписала якісь па-
пірці на ліки. Випив дід те
все, а пухлина не сходить.
Яких тільки припарок і на-
тирань не придумувала
баба Горпина, а не лег-
шало.

Про хворобу діда Архи-
па, яку в народі звуть «су-
че вим'я», дійшла чутка до
баби Параски, яка жила
на другому кінці села.
Баба Горпина і баба Па-
раска, товаришки ще від
дітвства, зустрілись біля
сільського магазину.

— Оце чула, що твій
Архип уже давненько хво-
ріє. Знаю гарний спосіб
лікування. Це ще колись
мені моя мати розповіла,
а вона дізналась від
своїх матерів.

— Що ти кажеш? — пе-
репитала баба Горпина,
бо вона в свої сімдесят
років трохи недочувала.

— Кажу: як вилікувати
твого діда! Ось послухай.
І почала розповідати:

— Коли будеш пекти
хліб у печі, то залиш тро-
хи тіста в діжці. З нього
потрібно зробити три
кульки і кожною кулькою
тричі покачати навколо
хворої руки, обов'язково
по «сучому вим'ю». Потім
три кульки дай з'їсти
собаці. У вас же собака є?

— Собака, кажеш? Та є.
Сірко. Злий такий.

— Ось я й кажу, щоб
твій Сірко обов'язково
з'їв оті три кульки з тіста.
Якщо не захоче, то ти
помасти чим-небудь смач-
неньким. І дід Архип не-
забаром буде здоровий.

— Так ти кажеш, щоб
з'їв? — ще раз перепита-
ла баба Горпина.

— Авжеж.

— Ну то добре, я так і
зроблю.
Баба Горпина скупилась
у магазині і швидко
пішла додому. Звечора
заколотила тісто, щоб на
другий день спекти хліб.
Не так хліб, як швидше
вилікувати діда новим
способом, бо ж надворі
весна, а робочих рук так
не вистачає.

Коли тісто підійшло, ба-
ба його добре вимісила і
посадила хліб у піч, за-
лишивши трохи тіста на
дні діжки. Потім закрила
піч і негайно зробила з
тіста кульки. А дідові на-
казала, аби нікуди не
йшов з хати.

— Тепер ти видужаєш,
бо баба Параска знає все.

Взяла баба Горпина ви-
ліплені з тіста кульки і
пішла надвір. Підійшла до
будки, де на сонечку грів-
ся Сірко і задумалась: як-
же кожною кулькою три-

чі перекачати кругом со-
бачої лапи? Адже Сірко
такий, що не дасть над
собою глумитись. Може й
за руку схопити.

Сірко розплющив очі,
підняв голову і подивив-
ся на бабу Горпину. Слід
зазначити, що Сірко вза-
галі недолюблював чомусь
бабу Горпину, тому й баба
трохи побоювалась Сірка.
Але що не зробиш зара-
ди того, щоб діда швид-
ше поставити на ноги. Та
хоч як не підлезувалась
баба Горпина до Сірка,
він дивився на неї підоз-
рію.

Не залишалось нічого
іншого, як задобрити со-
баку. Нагодувала Сірка
смачною картоплею з
кисляком, а вже тоді знов
наблизилась до собачої
будки. На цей раз Сірко
подобришав, дав себе по-
глядати. Із острахом баба
Горпина все ж добилась
свого. Правда, в кожній
кульці було багато соба-
чої шерсті. Але на це вже
баба не зважала. З почут-
тям гідності зайшла вона
в хату і стала перед дідом
Архипом.

— Ось на, з'їж оцих
три кульки з тіста і твоєї
хвороби — як не було.

— А що це? — запитав,
стогнучи, з ліжка дід Ар-
хип.

— Оце ж зробила за
рецептом баби Параски.
І розповіла про той «ре-
цепт».

— Та ти що з глузду
з'їхала! — здивувався дід.
— З'їхала чи не з'їхала,
а ти роби те, що кажу,
якщо хочеш позбутися
своїх болячок.

Довгенько вагався дід
Архип, але під натиском
баби Горпини мусив з'їсти
кульки з тіста. Бо чого не
зробити заради видужан-
ня!

...Давненько це було. А
тепер, коли дід Архип іде
селом, дехто з молодших
чоловіків запитує:

— Ну як ваша хвороба,
діду?

— От, клята баба! Не-
дарма кажуть, якщо глухе
недоуче, то видумас. Я
три дні їв сухарі, щоб
пропхати шерсть, яка за-
стрягла в горлі.

Хоча, по правді кажучи,
нема чого дідові на бабу
ремствувати, видужав він.
Дарма, що «рецепт баби
Параски» було порушено.

Ф. БОНДАРЧУК,
слюсар.

м. Олександрія.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

12

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.

На украинском языке

НАША АДРЕСА:
316050. МПС.

м. Кировоград,
вул. Луначарського, 36.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обласного Компартії України, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.

БК 01838.

Речета виходить щосуботи.

Індекс 61103.

Зам. № 101-75.

Тираж 52 800.